

MAGYAR FILM

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

BUDAPEST, 1939. SZEPTEMBER 2.

EGYES SZÁM ÁRA: 60 FILLÉR.

I. ÉVFOLYAM 29. SZÁM.

Bámult a szakma!

3 NAPOS FILMIBEMUTATÓ
CSODAMŰSOR

**RIADÓ
INDIÁBAN**

(Drums) Korda Sándor
produkcio

**MINDEN
VIHAR
ELÜL**

Walt Disney új, színes
rajzfilmsorozata.

**A NÉGY
TOLL**

Korda Sándor életének iömlöve.
Ilyen film 10 évben egyszer születik.

Óvakodj a kémektől!

Nézd meg

titkos munkájukat!

Nézd meg

grandiózus szervezetüket!

Nézd meg

a kémek és kémnők hatalmas francia filmóriását!

GIBRALTAR

Rendezte: **FEDOR OZEP** †

F ő s z e r e p l ő k:

Vivian Romance

Erich v. Stroheim

és Roger Duchesne

MINDIG
SLÁGER
FILMETHOZ

ASLÁGER

VII., ERZSÉBET KÖRÚT 8

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

ELSŐ ÉVFOLYAM 29. SZÁM.
BUDAPEST, 1939. SZEPTEMBER 2.

Megjelenik minden szombaton

Főszerkesztő:
ÁGOTAI GÉZA dr.

Felelős szerkesztő:
VÁCZI DEZSŐ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Bajza-utca 18.
Telefon: 113—305, 116—977.

Postatakarékpénztár!
csck számla száma: 15.410

Kiadótulajdonos:
**a Színművészeti és Filmművészeti
Kamara**

Felelős kiadó:
Lieber László dr.

Kiadóhivatali főnök:
Gyimesy Kásás Ernő

Előfizetési ár:
egy évre . . . . . 30 pengő
fél évre . . . . . 16 pengő

TARTALOM:

Magyar siker olasz földön	1
Befejezés előtt a velencei filmver- seny: A. G.	2
Angol film- és mozi statisztika	4
Filmkamara:	
A Kamara filmművészeti fő- osztályának teljes névsora	5
Műterem	6
Új filmek:	
Canitoga hőse	7
Nadrágos angyal	7
Bel ami	7
A baskervillei kutya	8
Judith	8
Ultimátum	8
Broadway rózsája	9
Feleségem karrierje	9
Broadway-szerenád	9
Tizenhatévesek	10
Isten vele, tanár úr!	11
Tökéletes férfi	11
Premiermozik műsora	8
A szükségyszerű fejlődés és a film technikai ősei: Pacséry Ágoston	11
Külföld	13
Híradók	13
Hírek	13
Premier plan: Bornemisza Gábor	14
Filmképzőművészet:	
Boronkay Sándor	15
Egy film után világsztár: Deanna Durbin	16
Filmcenzúra	III.
Lapszemle	III.
Hirdetők:	
Mozgóképzési	I.
Sláger	II.
Warner	10
Arany Ducco	12
Agfa	15
Nikotex	16

Készült a Centrum Kiadóvállalat Rt.
nyomdájában.
Budapest, VIII. Gyulai Pál utca 14.
Telefon: 144—422, 144—423.
Felelős vezető: Kulcsár József.

Magyar siker olasz földön

Az augusztus hó 8-án megnyílt VII. nemzetközi filmművészeti verseny a hónap utolsó napjával befejezést nyert Velencében. Utána néhány napon át elvégzi munkáját a zsűri és szeptember elején már nyilvánosságra kerül, hogy melyik az a bemutatásra került film, amely minden vonatkozásában, de főleg művészi tekintetben kiemelkedik a benevezett különböző nemzetbeli filmek együttesében és méltó a Biennale nagydíjára, a Mussolini-serlegre.

Nehéz, felelősségteljes munkát jelent az ítélkezők számára a velencei filmverseny első díjának odaítélése, de

a bírálók komolysága, pártatlansága és hozzáértése biztosíték arra nézve, hogy az impozáns jutalmat valóban a legérdemesebb filmalkotás kapja az idén is éppúgy, mint az előző években.

A nemes velencei filmversengésben természetesen mi sem maradtunk el, magyarok. Minden esztendőben felkészülünk erre a nemzetközi film-olimpiasztra és az idén is egy még az elmúlt évadban megjelent sikeres és egy még nyilvánosságra nem került nagy magyar filmmel, azonkívül néhány kultur- és riportfilmmel vettünk részt az izgalmas művészi küzdelemben.

Negyedik hete számolunk be részletes és szakszerű alaposítással az országok között folyó velencei filmversenyéről. Tudósításainkban kimerítően foglalkozunk a magyar reprezentáns filmújdonosságok bemutatásának hatásával, illetőleg sikerével.

Öszinte, tárgyilagos hangon számolunk be a magyar színeket képviselő kis- és nagyfilmek eredményéről.

És most, hogy lezajlott a nagy verseny és bár nélkülözzük még a zsűri döntését, nyersmérélet kívánunk készíteni a mi filmjeink közönség- és sajtósikeréről olasz földön.

Nem célunk elébevágni a bírálók ítéletének, tisztára a külső jelekből állapíthatjuk meg azt, hogy

ez a kis ország a rendelkezésére álló szerény keretek között, de annál nagyobb művészi és mindenekfölött magyar lelkesedéssel produkálta filmműveit a velencei nemzetközi filmversenyekre

és, hogy mindazok, akik ezeknek a lepergetett filmeknek elgondolói, írói művészi és technikai kivitelezői —

beesületes, dícséretreméltó és eredményes teljesítményt végeztek nemesak internacionális, de magyar nézőpontok alapján is.

Magyar siker — olasz földön! — ez a nyersmérés rövid, de határozott eredménye.

Örömmel olvastuk a tudósítások minden sorát, minden jelzőjét, amelyek a magyar filmek bemutatásáról referáltak. Nem értékeltük felül ezeket a kellemes szavakat, de nincs okunk, hogy csökkentjük azok súlyát.

Az évenként visszatérő alkalom, mely nekünk is módot nyújt a velencei nemzetközi filmversenyen arra, hogy képességeinket, haladásunkat és magyar mivoltunkat a mozi vásznán demonstráljuk,

az idén talán inkább sikerült, mint az elmúlt esztendőben.

Az 1939. évi velencei Filmbiennale magyar sikerei, úgy érezzük, több elismerést, nagyobb megbecsülést juttattak nekünk a világ nemzetközi körében.

Ez a legfrissebb magyar filmsiker talán új fejezetet nyit majd a közeljövőben idehaza is a film legmagasabb irányításának történetében is.

És akkor boldogan mondhatjuk majd el, hogy a magyar filmek velencei tapsait az itthonmaradottak is meghallották és értékelték...

Befejezés előtt a velencei filmverseny

Hétfőn, augusztus 21-én délután a svájci *Tem-Film* görögországi kultúrfilmsorozatából a *Cyclades* című rövidfilm nyitotta meg a hét versenyeit, mely a Kykládok szigetcsoportját ismertette. Utána argentinai film, a *S. A. Radio Cinematographica Argentina Lumiton* társaság *Margherita, Armando y suo padre* című vígjátéka következett Florencio Pallavicini-vel a főszerepben. Az egyébként érdekes szatira helyenként hosszadalmas dialógusokba bocsátkozott, miáltal gyakran elvesztette tempóját és filmszerűségét.

Este ugyancsak svájci kultúrfilm-mel kezdődött a vetítés. Az *Alpesti szél* című ügyes riport a havasok veszedelmes széljárásának és viharainak okait és törvényszerűségét ismertette igen szemléltető, egyszerű megoldásokkal.

Az elmúlt napok átlagos filmjei után az esti előadás kellemes meglepetést hozott. Az angol *Associated Talking Pictures Ltd.* gyár *Young man's Fancy* című filmje Robert Stevenson rendezésében és Griffith Jones, Anna Lee, Seymour Hicks, Billy Bennet alakításával kellemes derűs, törésmentes felépítésben szép felvételekkel, jó rendezésben és vágással, valamint művészi játékkal valóban megérdemelte a szűnni nem akaró tapsokat. A film mindenütt sikerre számíthat.

Az esti vetítést a holland *N. V. Hogbeefilm Rijksmuseum* c. kultúrfilmje fejezte be, mely a holland állami szépművészeti múzeum értékeit bizony nem mindig sikeres tálalásban igyekezett ismertetni.

Újabb magyar film sikeres bemutatója

Kedd délután a *Saxa loquuntur* (Beszélő kövek) című *M. F. I.* kultúrfilm került vetítésre, mely Magyarország legértékesebb műemlékeit foglalja össze az Árpádok korától napjainkig. Bár a magyar műemlékek nem vetekedhetnek a nyugat-európai országok műtörténelmi gazdag emlékeivel, a *nívósan felépített film megnyerte a közönség tetszését.* A film jelentős tapsot kapott. *Ezzel mind a négy magyar kultúrfilm sikerrel szerepelt az idei velencei versenyeken* s most már csak a *Bors István* van hátra a magyar műsorból.

A délutáni előadáson a japán *Shochiku* társaság *Fivér és nővér* című, a modern, dolgozó japán nő

Velence, 1939. augusztus végén.

életéből vett tárgyú játékfilmje került bemutatásra, mely a dolgozó japán férfi és nő mindennapi problémáit, nehézségeit igyekezett lelki motívumokon keresztül bemutatni. A sok emberi és lélektani finomságot elénk táró film hatását, sajnos, a nem szerencsés felvételek, a vontatott rendezés és a hosszú párbeszéd-ek gyakran lerontották. Európai szemmel nézve mindenesetre sokkal értehetőbb és közelebb áll hozzánk, mint az eddig látott japán filmek, európai sikerre azonban nem számíthat.

Este Velencében nagyszabású hangversenyt rendeztek a németek irányítása és részvétele mellett, miért is az esti filmbemutatók elmaradtak. *

A film múltjából összeállított divatos előadássorozatot szerdán délután tovább folytatta Olaszország. Ezúttal az olasz nemzeti filmgyártás fejlődését ismertette egészen a néma kor végéig. A számtalan játékfilmből összeállított, ma igen gyakran mulatságosan ható jelenetek érdekesen szemléltették a háború előtti, alatti és utáni évek gyors tempójú haladását egészen a huszas évek végén világsikert aratott *Messalina*-film emlékezetes quadrigaverseny-jelenetéig. Kétségtelenül nagy sikert aratna nálunk is hasonló összeállítás filmgyártásunk fejlődéséről. A *Palazzo del Cinema* közönsége szűnni nem akaró tapsal jutalmazta az összeállítást.

Este szintén olasz filmmel kezdődött a bemutató. Az *Incom* (Rövid-

film Intézet) *Sörény a szélben* című feltűnően jó olasz lötenyésztségi és nevelési riportfilmje után a németek nagyszabású játékfilmje: *Es war eine rauschende Ballnacht* (nálunk *Mármoros báli éj* címen mutatta be az *Ufa* múlt héten a szakközönségnek.) A *Csajkovszkij* életéből merített filmdrámát Karl Froelich, a német *Reichsfilmkammer* nemrég kinevezett új elnöke rendezte, aki két ízben nyerte el a legnagyobb német filmkitüntetést, a német *Nemzeti Film-díjat.* A film főszerepeit Zarah Leander, Aribert Wäscher, Röck Marika, Leo Slezák, és Hans Stüwe alakítják. Érthető érdeklődés előzte meg a filmet, melynek bemutatójára az óriási vetítőterem zsufolásig megtelt s melyen hiánytalanul megjelentek a kiállításon tartózkodó kiküldöttek és előkelőségek. A nemzetközi közönséget különösen érdekelte a film, melyet a legnevesebb német rendező svéd, magyar és német főszereplőkkel forgatott. A film rendezése, művészi játéka, vágása, valamint a végigvonuló feszült drámai erő mindvégig lekötötte a kényes nézőközönség figyelmét s a végén nemcsak a filmet tapsolták meg, hanem külön ünnepelték a jelenlévő Karl Froelichet. Kár, hogy, mint általában minden filmet, ezt is az eredeti, kissé túlhosszú, fásztó változatban mutatták be: Normális hossza megrövidítve feltétlenül egységesebb, még nagyobb hatású filmet lehetne belőle készíteni. Ily módon csak nyerhetne tempóban és feszültségben a *Karenin Anna* filmre emlékeztető drámai alkotás.

Japán rövidfilm: *A fénykép mindent lát* című riport vezette be a 24-i délutáni vetítést. A *Rikagaku Kenkyusho* gyártásában készült érdekes riport után argentinai játékfilm következett *Válás Montevideóban* címmel. Az alapjában véve vígjáték-szerű, humoros tárgyú film, mely azért komoly jeleneteket sem nélkülöz, kissé már egyvelege a burleszkek és a komolyabb filmjátéknak. Sok külső felvételével változatossá teszi a színpadias belső jeleneteket, azonban még hosszú fejlődési utat kell az argentinai filmgyártásnak megfutnia, hogy a mai nemzetközi piacon bemutatásra számot tarthasson legalább is spanyol, portugál, francia, olasz nyelvterületen, ahol, ha nem is tökéletesen, de elég jól megértik.

Este két játékfilm hosszúra nyúló bemutatása következett. Elsőnek a japán *Tokyo Hassei* gyártásában készült *A fény gyermekei* című javítóintézet gyermekeinek és igazgatójának tragédiáját vászonra vivő filmalkotás elnyújtott párbeszédeivel már amúgy is próbára tette a közönség idegeit, mely már alig győzte olvasni az angol bekopirozott feliratokat; amikor két javítóintézeti ifjú közötti véres, brutális ökölviadal negyedórás jelenete alatt a püfözés és füttyülés még a lidói versenyen is szokatlan mértékben kitört. Ettől kezdve azután végig a nemtetszésnyilvánítás kínos légkörében futott le a japán film, amely bizony nagyon távol áll az európai igényektől, holott néhány érdekes jelenet azért nem hiányzott a filmből.

A cseh *Lucerna Film* gyártásában

dezésében Karin *Hardttal*, Hans *Nielsennel* és E. F. *Fürbringerral* és *Lotte Langgal* a főszerepben kedves, bajor hangulatú, szórakoztató összeállításban megnyerte a közönség tetszését. Nem kiemelkedő alkotás, de jó közepes film, amely igen széles körben talál nézőközönségre.

Az esti előadáson az *Ewiges Werden* című német kultúrfilm nagyon szép felvételekkel, minden szöveg nélkül, csak képi hatásra törekedve hívja fel a német természeti szépségekre a figyelmet a négy évszak mulandó forgatagán keresztül. A propaganda cél alig érezhető, finoman húzódik meg a háttérben.

Utána megrázó, művészi alkotás, a francia *Vog. S. I. G. M. A. Le jour se lève* (Hajnalodik) című filmje aratott óriási sikert. *Marcel Carné*

órákban a *Canal Grande*-on megtartott szokásos évi gondola-felvonulást nézték végig; ezért az esti előadás elmaradt, csupán délután került az argentinai *A hegyről a völgybe* című játékfilm bemutatására. Az előző két argentinai filmet határozottan felülmúló alkotás, mert filmszerűbb az előző két színpadias filmnél, a film azonban még mindig a gyermekkorát élő argentinai filmgyártás nyomait viseli magán.

Japán városokról készült kultúrfilm és a spanyol nemzeti falangista nők medinai felvonulásáról forgatott riport fejezte be az előadást.

Egyébként, mint már említettük, a delegátusok egésznapos kiránduláson vettek részt, mely *Andrea Palladio* és *Paulo Veronese*, valamint *Giorgione* remekművei közül néhány világhírű alkotás megtekintését tűzte ki utazási célul.

Először a velencei *Veronese* kiállítását kiegészítő *Maser Villába* rándultak ki autóbusszon a kiküldöttek. A cinquecento második felében épült remek villa, mely jelenleg *Volpi di Misurata* gróf, a *Bienale* elnöke tulajdonában van, de, amely az elmúlt három és fél évszázad alatt többször cserélt történelmi nevet viselő gazdát, *Palladio* alkotása.

A venetoi korai barokk stílusban épült hatalmas villa falait és mennyezeit pedig a cinquecento másik halhatatlanja, *Veronese* freskói díszítik. A villában eltöltött felejthetetlen másfélóra után *Asoloba* hajtottak a delegátusok, ahol ebédre látta a kiállítás vezetősége vendégül a kiküldötteket. *Asolo* dombos vidéken épült festői olasz városka, amely az olasz színjátszásnak halhatatlan hajándékot adott. Itt született *Eleonóra Duse*, kinek emlékét a múzeum *Duse-szobája* őrzi. Számtalan érdekes tárgy, ruha, könyvek, képek stb. a színésznő életéből.

Asolóból Castelfrancoba vitt a kirándulás útja. A városka közepén a középkorból ittmaradt hatalmas várfalak övezte belvárosában barokk templom őrzi a cinquecento emlékeit valamint a quattrocentoból származó castelfrancoi *Madonnát*. *Giorgione* kevés ránkmaradt műve közül egyik legbecsesebb ez az érdekes beosztású, nagyszerű színhatású *Madonna-kép*.

Azután ismét *Palladio* művészete lelkesítette fel a delegátusokat. A festői fekvésű *Vicensa* határán, magas dombon épült *Andrea Palladio Rotonda* nevű nagyszabású villája. A

készült *Humoreska* Otakar *Vavra* rendezésében két zenetehetség, apa és fiú életét mutatja be, melynek minden öröme és bánata a muzsikálásból indul ki és a zenére vezethető vissza. Kár, hogy a szép képekben és ügyes rendezésben tálalt film, melynek szereplői is szép munkát nyújtottak, széteső cselekménye folytán nélkülözi az egységes felépítést, amelyet a *Dvorák* „Humoreszkek”-jének visszatérő, kedves motivumai sem enyhítenek.

A svájci *August Kern* gyártásában készült *Sonlige Jugend* című tempós kultúrfilm nyitotta meg a 25-i bemutatókat, amely az iskolás-gyermek életéből ragad ki egy kedves mozzanatot és erre építi fel téli sportokban gazdag és szép felvételekben bővelkedő hangulatos összeállítását.

A német *Bavaria Filmkunst* mutatta be ezután *Fasching* című játékfilmjét, mely *Hans Schmeikart* ren-

remekül rendezett jeleneteiben *Jean Gabin*, *Jules Berry* és *Arletty* a színjátszás csúcsteljesítményét nyújtották. Az új utakat kereső francia film mérész tárgyat választott: a padlásszobában lakó, egész héten dolgozó munkásember lelkiállapotát ismerteti, akit a szeretőjének udvarló öregedő kéjenc gyilkosságba kerget. Az emberi lélekben mélyen szántó film minden jelenete lebilincselő. Kár, hogy a tárgykör, természete folytán, a képszerűségből a színpadi játék felé tolódik el. Csak magas kultúrájú, exkluzív közönség élvezheti. Tömegsikerre nem számíthat, bár a lidói bemutatón óriási tapsot kapott.

A *Luce* ötperces riportja tempós hangulatban fejezte be az előadást az *Öt perc a Cinecitta* telepén című újdonságával. Ötletes, jó összeállítás.

Szombaton a delegátusok a kiállítás vezetőségének meghívására kiránduláson vettek részt, míg az esti

négyszázötven oldalra szabályos egyformasággal, szimmetrikus harmóniában épült villa közepén hatalmas kupola emelkedik, míg a négy széles lépcsőfeljáratot két keresztfolyosó köti össze és osztja szabályos, egyenlő négy részre az épületet. A kora barokk magánépítkezés egyik legszebb emléke Felsőolaszországban. A gróf Valmanara család tulajdonában lévő villában a szép kilátás mellett gazdag uzsonna várta a vendégeket, akiket Valmanara gróf és felesége, valamint a gyerekek vendéglátó szívességgel fogadtak. Hazafelé menet még megtekintették a delegátusok Vicensában Palladio bazilikáját (üzletház-csarnok), a művész egyik legnevezetesebb alkotását, majd az esti órákban érkeztek vissza a Lidóra, ahonnan gyors átöltözés és vacsora után az esti ünnepségre siettek Velencébe.

A lampionokkal díszített Canal Grande-on szombat este megszűnt a forgalom, hogy helyet adjon a kivilágított és feldíszített gondolák felvonulásának. A filmversenyeken résztvevő kiküldöttek Volpi di Misurata gróf meghívására az elnök magánpalazzo-jából nézték végig az énekeszenés felvonulást. Az estélyen rendkívül előkelő társaság vett részt. Az olasz velencei arisztokrácián, katonai és polgári előkelőségeken kívül ott volt Miklós görög herceg és a román király öccse, Mihály herceg is.

A Ponte di Rialto közelében a Canal Grandera néző palazzo önmagában muzeális látványosság számba megy. Rendkívül érdekes volt a rendezett és lakott palazzóban megtartott estély. A dozsák fénykorára emlékeztetett. Különösen, ha az ablakokból és az erkélyekről a gondolafelvonulás ezerfényű, nyüzsgő tömegét nézi az ember, amint a Canal Grande sötét vizében visszatükröződik a tömördek színes lampion fénye. A gondolák százai közepén kis gözös hatalmas, lapos hajótestre épített lampionlugasban operákat játszó és éneklő zene- és énekkart vonatatott lassú méltósággal. A lampionfüzérékből emelt hatalmas koronalakú mennyezet alól messze elhangzott a népszerű áriák hangja. Csak a késő éjjeli órákban oszlott szét a közönség és távoztak a Volpi-palotából a vendégek.

A Bors István nagy sikere

Vasárnap délután a Bors István került bemutatásra. Alaplatannak bizonyult az agodalom, hogy a magyaros ízű, magyar levegőjű filmet

esetleg nem érti meg és nem értékeli kellően a lidói közönség. A francia feliratokkal ellátott filmet mindvégig az érdeklődés és tetszés jólismert hangulata kísérte végig érezhető módon s igen gyakran nyilvánította tetszését a közönség. Végül is nagy taps fejezte be a filmet.

A sajtó nagyon kedvezően fogadta a Bors Istvánt. Megállapítja, hogy meséje egyszerű, világos, szép epizódokkal, valamint mulatságos jelenetekkel tarkítva. Jó a rendezés és a szereplők játéka, úgy, hogy „az

ember szívesen nézi a filmet“ — írja az olasz sajtó.

*

Este a Fiamme Verdi (Zöld lán-gok) című szép Luce kultúrfilm után az United Artists mutatta be a London Film (Korda Sándor) nagyszabású színes filmjét, a Four Feathers-t (Négy toll). A Korda Sándor rendezésében készült film főszerepeit John Clements, Ralph Richardson, June Dupher játszották. Az angol ázsiai gyarmatháborúk korában a múlt század végén játszódó film meséje a „Hindu lándzsás“ és a „Balaklava“ filmekre emlékeztet. Jó rendezés, művészi játék, izgalmas cselekmény jellemzi a szép színes filmet, mely minden tekintetben alapos előkészítő munka megérdemelt eredményeit mutatja. Nagy közönségsikerre számíthat.

A német Olympia Film Wildwas-ser című, szép felvételekben gazdag kultúrfilmje fejezte be a bemutatót.

A. G.

Angol film- és mozi-statisztika

A Londonban megjelenő Kinematograph Weekly egyik számában érdekes statisztikai adatokat olvashatunk az angol film- és mozivilágból.

A kiváló angol filmszaklap információi szerint Angliában 4900 mozi van, amelyek közül 50 úgynevezett nagymozi. 1938-ig 88 filmprodukciós

társaság és 43 filmfeldolgozó vállalat működött a szigetország területén. Londonban 23 filmgyártó, 9 kopirozó és 43 szinkronizáló cég van.

Érdekes az alábbi tabella, amely feltünteti, hogy az egyes filmgyárak hány műteremmel rendelkeznek, milyen hangrendszerrel dolgoznak és hány filmet gyártottak 1938-ban:

Filmgyártó vállalatok	Műtermek száma	Hangrendszer	Elkészült filmek száma
Amalgamated	5	Western	—
Denham	7	Western	9
Gaumont British	5	B. A.	—
Pinewood	5	Western	13
Sound City	6	RCA Visatone	—
Associated British	6	RCA Ambiphone	12
Joe Rock	4	RCA	—
Ealing Studiós	3	RCA	6
Warner Broth. First National	3	RCA	8
Worton Hall	3	Western	1
Nettlefolds	2	RCA	8
Welwyn Studiós	3	Ambiphone	12
M. P. Studiós	2	RCA	—
Fox-British	2	Visatone, Asfi-Tobis	3
Riverside Studiós	2	Visatone	—
Gainsborough (G-B)	2	B. A.	6
Twickenham	1	Visatone	—
Highbury Studiós	2	RCA	—
Metropolitan Studiós	1	Film Recorders	—
British Lion	1	RCA	6
Ace Studiós	2	Visatone	—
Marylebone Studiós	2	Piezo Electric	—
Bushey Studiós	1	Visatone	—

Felhívás a mozgófénykép-színházak tulajdonosaihoz!

A Filmművészeti Kamara az 1939:IV. t. c. végrehajtása tárgyában kiadott 7.720 1939. M. E. számú rendelet 31. §-a alapján felhívja a mozgófényképszínházak tulajdonosait, hogy alkalmazott igazgatóik vagy igazgatási tennivalókat ellátó ügyvezetők nevét, személyi adatait, az alkalmazás kezdő napját és a kikötött munkadíjat a Kamarával hadléktalanul közöljék.

Ugyancsak felhívja a Kamara az alkalmazott igazgatókat vagy igazgatási tennivalókat ellátó ügyvezetőket, hogy a felvételi kérelem alapján szolgáló bejelentőlapokat a Kamaránál szeptember hó 15-ike után vagy személyesen, vagy posta útján igényeljék.

A MOZISOK BELÉPÉSE A KAMARÁBA

A második zsidótörvény végrehajtási utasításával kapcsolatban a mozisoknak a Kamarába történő belépése körül tapasztalható különféle magyarázatásokat kiküszöbölendő, tudomására hozzuk az érdekelteknek, hogy a mozisok kamarai jelentkezésének előfeltételeivel és módjával az előreláthatóan szeptember 5-én ülésező választmány foglalkozik és hoz határozatot, amelyet miheztartás végett természetesen közölni fogunk olvasóinkkal.

A KULTUSZMINISZTER MEGSZÜNTETTE A FILM- EGYESÜLET ISKOLÁJÁT

Az Országos Magyar Filmművészeti Kamara felállításával kapcsolatban — kimondotta, hogy további tevékenységét megszünteti. Az egyesület megszüntetése folytán az általa fenntartott Országos Filmművészeti Iskolájától a vallás- és közoktatásügyi miniszter az iskola további működését megszüntette. Az iskola megszüntetésével kapcsolatban intézkedés történt, hogy az iskola első évfolyamának sikerrel végzett növendékei az Országos Színész Egyesület Színészképző Iskolája második évfolyamára minden külön vizsga nélkül felvétesenek. Az iskola megszüntetésével a filmoktatás folytonossága azonban nem szűnik meg, mert úgy az Országos Színművészeti Akadémián, mint az Országos Színész Egyesület Színészképző Iskolájában a drámai elmélet és színpadi gyakorlat mellett, mint tanítási anyag, a filmjátzás elmélete és gyakorlata is szerepel.

HIVATALOS RÉSZ FILMKAMARA

BUDAPEST, VI. BAJZA-UTCA 18

TELEFON: 113-305, 116-377

A Kamara filmművészeti főosztályának teljes névsora

I. Művészeti ügyvezetők:

Adorján Domokos	Hirsch Lajos	Pless Ferenc
Alapi Nándor (Szf. III.)	Hodászy Béla	Pozsonyi Gábor Imre
Ágotai Géza (IV. 3.)	Horovitz Richárd	Radocsi László
Baja Benedek (III. 6.)	Huzly Imre	Ráthonyi Ákos (III. 3.)
Bajusz Péter (IV. 3.)	Jantschi József	Rodriguez Endre (IV. 3.)
Bakó Imre	Jurcsó M. László	Ruttkay Ödön
Bánky Viktor (III. 1., 3., 14.)	Kandó Gyula	Schramm Alfréd (gyak.)
Barla László	Kassay Elemér (III. 4., IV. 3.)	(IV. 3.)
Bayer Elemér	Kausser István	Sieglér Frigyes
Bingert János	Kemény Gábor	Soltész Zoltán
Bolváry Ferenc	Kiss Miklós (IV. 3.)	Ifj. Szabó Ferenc
Castiglione Henrik	B. Kokas Klára (III. 7.)	Szalados Mihály
Czauper Miklós	Kovács G. Mihály	Szemerjay Dénes
Csepreghy Béla (III. 3.)	Krupka András Szilveszter	Szentpály István
Csepreghy Jenő (III. 3.)	László Ferenc	Tamáty József
Cserépy Arzén (III. 1., 3.)	Lévai Béla (IV. 3.)	Tórey Zoltán
Daróczy József (IV. 3.)	Libertiny László	Teichmann Ernő
Deák Jenő	Madarász Oszkár	Trutzer Ernő
Erdélyi István	May Mayus Tivadar	Veress Gábor (III. 11.)
Fodor Adolf	Mozer Endre	Virágh Gyula
Gesztai Lajos	Nagy Sándor	Vitéz Miklósné
Güttler Antal	Offra Sándor	Walter Tibor
Ifj. Güttler Lajos	Oláh Gyárfás Mihály	Wámoscher Béla
Hajdu Eta (Szf. II.)	Pacséry László	Wéber Erzsébet
Hamza Dezső Ákos (IV. 3.)	Palló János	gr. Zichy Géza Lipót
Hausz Mária	Palugyay Miklós	Zilahy Lajos
	Pásztor István	

II. Előadó művészek:

(Új tagok):

Elek Ica	Göndör József	Sörös Erzsébet
Erdélyi Mici	Németh Romola	Tasnády Fekete Mária

(Csak a filmfőosztályon nyilvántartott előadóművészek):

Beóthy Lidia	Kiss Tóth Katalin	Sas Fülöp
Egyed Lenke	Koller János	Somody Kálmán
Ferenczy Zoltán Géza	Lenti Mária	Tassy Béla
Huszár Rezső	Libertiny Éva	Varga Imre
Kabai Kárpáti Jenő	Mály Gerő	Zordon Gyula

III. Művészeti ügykezelők:

1. Filmscenárium-írók:	3. Rendezők:	Palásthy Géza (III. 1.)
Balogh Béla (III. 3.)	Balogh Béla (III. 1.)	br. Podmanitzky Félix
Barabás Pál	Bán Frigyes (III. 4.)	Renner Endre (IV. 1.)
Bánky Viktor (I., III. 3., 14.)	Bánky Viktor (I., III. 1., 14.)	Vassányi Tibor
Békefi István	Bolváry Géza	5. Segédrendezők:
Bihari László	Csepreghy Béla (I.)	Dálok János
Boros Mihály	Csepreghy Jenő (I.)	Dudás László
Cserépy Arzén (I., III. 3.)	Cserépy Arzén (I., III. 1.)	Ifj. Ferjentsik Ottó
Erdélyi Mihály	Cserépy László	Germán Ervin
Hajós Jenő	Deésy Alfréd	Kató Gyula
Halász Gyula (III. 2.)	Gál Béla	Németh Dezső (III. 4.)
Kalmár László (III. 3.)	György István (III. 14.)	Padányi Gulyás Gyula
Lándor Tivadar (III. 2.)	Hegedűs Tibor (Szf. III.)	Pécsy Dénes (II.)
Liszt Nándor	Kalmár László (III. 1.)	Sas Fülöp (II.)
Márai Groschmied Géza	Martonffy Emil (III. 1.)	Zeéry Géza (IV. 1.)
Maris Miklós	Nagy Vilmos	
Martonffy Emil (III. 3.)	Püskösti Andor	6. Díszlettervezők:
Palásthy Géza (III. 4.)	Ráthonyi Ákos (I.)	Baja Benedek (I.)
Patkós György	Siklóssy Pál (Szf. III.)	Báthly István (Szf. 3.)
Pollermann Arthur	Szlatinay Sándor (III. 16.)	Domschek Lajos
Schöpplin Gyula	Tóth Endre	Horváth Jenő
Szatmári Jenő	3. a) Kultúrfilmrendező:	Mátyus Béla
Sztróky Kálmán	Hamza Pál (III. 14.)	Pagonyi János
Váczai Dezső (III. 2.)	4. Rendező-asszisztensek:	Simoncsics József
Vándor Kálmán	Bán Frigyes	Sörös Imre
Zsabka Kálmán	Bárany Károly	Vargha Mátyás
2. Dramaturgok:	Kassay Elemér (I., IV., 3.)	Velits Miklós
Halász Gyula (III. 1.)	Ifj. Lázár István	Vince Márton
Lándor Tivadar (III. 1.)	Németh Dezső (III. 5.)	Zsoldos Imre
Váczai Dezső (III. 1.)		

7. Ruhatervezők:
Bajusz Péterné
(Bodócsy Katalin)
Balogh Györgyné
(Kokas Klára)

8. Hangmérnökök:
Kereszti Ervin
Lázár István
Lohr Ferenc
Nagy László
Orbán Ferenc
Pulvári Károly
Rónay Gyula

9. Hangmérnök segéd:
Sándor Lajos

10. Hangmester:
Martin Djémil Antal

11. Operatőrök:
Altmayer István
Bécsi József
Berendik István
Eiben István
Ifj. Fekete Ferenc
Gergelits Ferenc
Horváth József

Icsey Rezső
Karban József
Kaulich Lajos
Kiss Ernő
Makay Árpád
Meyer Tibor
Paulovics Mihály
Somkuti István
Tubay László
Vass Károly
Vidor Andor
Zsabka Gyula

12. Segéd-operatőrök:
Doba János
Hegyi Barnabás
Keresztessy József
Németh Károly
Vrana Rudolf

13. Állófényképészek:
Inkey Tibor
Manninger János
Szente László Ferenc

14. Filmösszeállítók:
Bánky Viktor (I., III., 1., 3.)
Berek Oszkár

Farkas Zoltán
György István (III. 3.)
Hamza Pál (III. 3. a.)
Szilas József

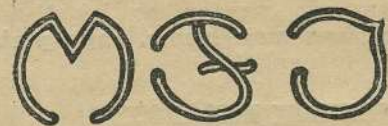
15. Filmösszeállító-segéddek:
Kerényi Zoltán
Pál Lajos

16. Karmesterek:
Arató István
Ifj. Abrányi Emil
Buday Dénes
Eisemann Mihály
Fényes Szabolcs
Huckstädt Jenő
Lukács Béla
Nagy Olivér
Ország Tivadar
Paul Tibor (V. 1.)
Polgár Tibor
Rajter Lajos
Ránky György
Ifj. Stephanides Károly
Szlatinay Sándor (III. 3.)
Thegze-Gerber Miklós
Vaszy Viktor
Vincze Ottó

HUNNIA

FÖLDINDULÁS

Kodolányi János nagyszerű szinpadai művének filmrevitelt előkészítő munkálatai megkezdődtek. A *Cserépy Arzen* rendezésében készülő újdonság főszerepeit a következők fogják játszani: *Páger Antal*, *Eszenyi Olga*, *Kiss Ferenc*, *Hosszú Zoltán*, *Boray Lajos*, *Keresztessy Mária* és *Bilicsi Tivadar*.

EB URA FAKÓ

A napokban megkezdett film eredeti ötlete *Hunyady Sándor Jimmy* című novellájából való, melyet *Vaszary János* írt filmre és *Martonffy Emil* rendez. A magyar ur miliőben lejátszódó történet főszerepeit a következő kiváló együttes alakítja: *Csontos Gyula*, *Somlay Artúr*, *Vaszary Piroska*, *Berky Lili*, *Patakyl Jenő*, *Nagy Alice*, *Szilassy József*, *Pethes Sándor*, *Köpeczy-Boócz Lajos*, *Tompa Béla* és *Pártos Gusztáv*. A film külső felvételei a paradicsomi Tatán és környékén készülnek. Az *Atelier* filmvállalat legfrissebb újdonságának zenéjét *Losonczy Dezső* szerezte, *Icsey Rezső* forgatja a filmet, díszleteit pedig *Báthly István* tervezte.

SZAKIRODALOM

A keskenyfilm vetítése

Pozsonyi Sándor dr. székesfővárosi mérnök, kir. törvényszéki filmtechnikai szakértő könyvalakban foglalta össze és adta ki előadásait, amelyeket a *Mozgófényképezési üzemi vezetési és gépkezelési országos tanfolyamon* tartott a közelmultban. A keskenyfilm vezetői számára nélkülözhetetlen tankönyv főbb fejezetei a következők: *A mozgófényképezés általában*, *Fénytani alapismeretek*, *A keskenyfilm-vetítógép optikai, mechanikai és hangleadó berendezése, üzeme*, *Keskenyfilmmásolatok készítése*, *A film jövője*.

IV. Igazgatási és műszaki ügyvezetők és ügykezelők:

1. Felvételvezetők:

Endrédi Imre
Engel György
Horváth János
Horváth Jenő
Jeszenszky Ferenc
Ifj. Lázár István (III. 4.)
Renner Endre (III. 4.)
Sipos László
Takács Antal (IV. 3.)
Tasnády Árpád (IV. 3.)
Vince László
Zeéry Géza (III. 5.)

2. Üzemmérnökök:

Örményi István
Pulvári Károly
Simonyi Vilmos
Tangl Lóránd

3. Gyártási vezetők:

Ágotai Géza (I.)
Bajusz Péter (I.)
Daróczy József (I.)
Falus István
Gottesmann Ernő
Hamza Dezső Ákos (I.)
Kassay Elemér (I., III. 4.)
Kiss Miklós (I.)
Lévai Béla (I.)
Rodriguez Endre (I.)
Takács Antal (IV. 1.)

Tasnády Árpád (IV. 1.)
Schramm Alfréd (gyak.) (I.)

4. Gyártási tisztviselők:

Balog Sándor
Balthazar Imre
Berend Margit
Forró Pálné
Hausz Borbála
Héthy Ferenc
Hídvéghy László
Huszár László
Iliszi Sándor
Jenei Imre
Jeness Nándor
Jósa Gyula
Katonka László
Kálló Vilmos
Kellner Jenő
Lasetzky Frigyes
Leisen László
Lieber László
Manucci Jenő
Nyékhelyi Tibor
Rácz László
Simonyi Margit
Stranzky Éva
Szabolcs Ferenc
Szigeti Alojzia
(Lindmayerné)
Szőts Gábor
Tóth Bartók Jenő
Vargha Gyula
Vargha István

Wosivodszky Lucy
(Marótiné)
Yull Géza
Zettel Czobor Imréné

5. Díszletmesterek:

Goschler Ferenc
Hönigesz István
Kovács István
Lévay Lajos
Zimmermann István

6. Világítási vezetők:

Bolykovszky Béla
Derták Béla
Singer László
Szabó Gyula

7. Filmgrafikusok:

Grawatsch Ottó
Kiss Pál
Macskássy Gyula
Orbán Béla
Petsman László
Pécsváradai Ferenc

8. Technikai s. személyzet:

Bogya Kornélia
Erbik Ilona
Koscheluk Verona
Váli Józsefné
(Schulteisz Mária)

9. Műszaki tisztviselő:

Fridli Gyula

V. Művészi segédszemélyzet:

Zenészek:

Albert Ferenc
Albrecht Péter
Altenburger János
Bachmann Géza
Bachmann József
Bachmann Tibor
Badár Béla
Ifj. Banda Ede Miklós
Bálint Dezső
Berey Dezső
Brunovszky Károly
Dekovics László
Egerland István
Eigner Iván
Eigner József
Eitler Artur
Farkas János
Fehér Miklós
Frank Lajos
Gémes Irén
Ifj. Hegedűs Miklós
Istvánffy Tibor

Janthó Bertalan
Jatzkó Gyula
Kassai Jakab
Kiss Gyula
Kocsis József
Kocsis László
Köllár György
Kovács Károly
Machala Gyula
Maláricsik Károly
Máté István
Molnár Ferenc
Nemesszeghy István
Novák Géza
Novák László
Ott István
Fáricsy Pál
Paul Tibor (III. 16.)
Pozinkovics Ferenc
Rendes Albert
Rengei Miklós
Roubál Antal
Roubál Rezső

Rudas Lajos
Sauer Ede Lajos
Schmiedt Ferenc
Ifj. Schwartz János
Schwelovszky Wolf Pál
Simon József
Som László
Sykora József
Szelényi József
Szentiványi Györgyné
(Bárany Erzsébet)
Szigeti Ferenc
Takáts István
Tábor Jenő
Tátrai Vilmos
Theiszler Frigyes
Tokaji András
Türkóssy Antal
Vidosfalvi Tibor
Viglás János
Visontay István
Zimmermann Károly
Zsolnay József
Zsurkita Jenő

ÚJ FILMEK

Canitoga hőse

(Wasser für Canitoga)

Írta: G. Turner Krebs

Filmre írta: Dr. Emil Barri és Peter Franke

Zene: Peter Creuder

Rendezte: Herbert Selpin

Főszereplők: Hans Albers, Hilde Sessak, Charlotte Susa, Peter Voss, Josef Sieber, Heinrich Kahlberg

Gyártotta: Bavaria

Beszél: németül

Magyar szöveg: Pacséry László

Hossza: 3127 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Tobis

Szabemutató: Kamara, augusztus 23

*

Oliver Montstuart kalandos nyugtalan-
vérű ember. A kanadai Canitogában a
vizvezeték építésénél kapott munkát.
Canitogában egészséges ivóvíz híján az
emberek inkább pálinkával csillapították
szomjukat. Jól is kerestett ezen mindenki,
aki szeszes italok árusításával foglalko-
zott. Persze, ezeknek nem tetszett az
épülő vízvezeték. De rossz szemmel nézte
a munkát a hatalmas „Gold Corporation”
is, mert Canitogában több volt az arany,
mint náluk és ha vízhez jut, a vállalatot
létalapjában rendíthetné meg az erős
új konkurencia. Megvesztegetik West-
brook építésvezetőt és a lelketlen ember
a robbantás alkalmával katasztrófát idéz
elő, a felelőséget pedig Montstuartra
tolja. Montstuart kérdőre vonja West-
brookot, aki kést hajít feléje, mire ez
önvédelemből lelövi Westbrookot. A
munkások azt hiszik, hogy Montstuart
a katasztrófa oka és meg akarják lincselni.
Szökni kénytelen, de néhány hónap
mulva visszatér. Nicholson álnéven fel-
véteti magát és hűséges cimborájával,
Ricsi robbantómesterrel azon van, hogy
leleplezze a „Gold Corporation” man-
ipulációt. Westbrook helyett most In-
gram mérnök készíti elő a szabotázst és
attól sem riad vissza, hogy a sarkában
levő robbantómestert orvul lelője. A
gyilkosság után leszáll a caisonba és ott
dinamitot helyez el, hogy a vízvezeték
tartó pillért felrobbantsa. De Mont-
stuart rájön a gázságra és páratlan hő-
siességgel leszáll a caisonba, amit a gaz
Ingram meg is fűrt, hogy víz hatoljon
a kamrába. A víz kiszorítása óriási lég-
nyomással jár, amit nem bír el a leg-
erősebb szervezetű ember sem, de Mont-
stuart mégis kitart a caisonban, amíg
meg nem találja és el nem távolítja a

dinamitot. A hőstett után a kormányzó
a vízvezeték átvevő bizottság élén me-
leg ünneplésben részesíti a kötelesség-
tudó mérnököt. Az ünneplés után össze-
esik és halálával szenteli meg a nagy
művet, amit páratlan akaraterejének kö-
szönhet Canitoga népe.

*

Aki szereti Hans Albersét és filmjeit,
az maradéktalan szórakozást fog találni
új filmjében is. Most is ráépítették a
századeleji, Kanadában lejátszódó törté-
netet és Hans Albers most is önmagát
adja: az őserőtől duzzadó, rettenthetet-
len férfit.

Nadrágos angyal

(Drunter und drüber)

Írta: George Zoch és Hubert Marischka

Rendezte: Hubert Marischka

Zene: Bruno Uher

Főszereplők: Paul Hörbiger, The Lingen,
Johannes Riemann, Fita Benkoff, Hilde
Krüger, Albert Florah

Gyártotta: Algefa

Beszél: németül

Magyar szöveg: Pacséry László

Hossza: 2466 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Tobis

Szabemutató: Kamara, augusztus 24

*

Rita Rivelli ragyogó revűszámában lép
fel a Kristály-palotában. Nagy sikere
van, csak az bántja, hogy a revüt két
csimpánz biciklis mutatványa előzi meg.
A művésznő elhatározza, hogy orvossal
igazoltatja, hogy nem bírja a majom-
szagot, a csimpánzok egészségét veszé-
lyeztetik. Persze, nem talál doktort, aki
erről bizonyítványt adna. Végül is egy-
kori barátjához, dr. Brunner sebészkoz-
metikushoz fordul. A bizonyítványt tőle
sem kapja meg, de ráveszi Brunner-t,
hogy együtt vacsorázzanak. Brunner vé-
gül hajnalban vetődik haza, pedig meg-
ígérte feleségének, hogy együtt töltik az
estét. Margot féltékeny és kérdésekkel
ostromolja az urát, kivel volt együtt
hajnalig? Brunner zavarában azt hazud-
ja, hogy egy Lämmerhirt nevű iskolatár-
sával találkozott és azzal mulatott. Az
asszony gyanúját fokozza a szokatlan
név és kijelenti urának, hogy hazudik,
Lämmerhirt nevű ember nincs a föld ke-
rekén. A veszekedés kihallatszik az
utára, ahol egy fiatalember várja az
autobuszt a villa előtt. Berger, a fiatal
író, mindent hall és elhatározza, hogy ki-
segíti a férjet. Kapja magát és betoppan
a villába, mint dr. Lämmerhirt, Brun-
ner iskolatársa. A férj nagyot néz, hogy
igazat hazudott? — de természetesen rö-
g-tön belemegy a játékba, hogy kilábaljon
a kátyúból. Az asszony bűnbánóan kér
bocsánatot urától és ott marasztalja az
ál-Lämmerhirtet. Berger csakhamar
megbánja, hogy vállalta a mentőangyal
szerepét. Az első hazugságot a fülleté-
sek egész sorozata követi, bonyodalmak
sokasága, amelybe Rita Rivelli, a Kris-
tály-palota énekesnője is beleszóródik és
válainia kell Lämmerhirtnek szerepét. Vá-
ratlanul az igazi Lämmerhirt is meg-
érkezik, egy vidéki asszony, aki orvosi
tanácsért jött. Berger, a nadrágos mentő-
angyal, csak úgy szabadulhat a bonyolult
helyzetből, hogy nőül veszi Rita Rivel-
lit, de nem bánja, mert mire eljut idáig,
beleszeretett a szép művésznőbe.

A valóban „angyali” történet sok ví-
damsággal van fűszerezve, úgy, hogy a
szabemutató közönsége kellemesen el-
szórakozott az új Tobis-vígjátékon. A
Paul Hörbiger, Theo Lingen, Johannes
Riemann-hármas járt elől a mulattatás-
ban.

Bel ami

Írta: Guy de Maupassant

Filmre írta: Willy Forst és Axel
Eggebrecht

Zene: Theo Mackeben

Rendezte: Willy Forst

Főszereplők: Willy Forst, Olga Csehova,
Ilse Werner, Hilde Hildebrand, Lizzi
Waldmüller, Johannes Riemann, Will Dohm,
Aribert Wäscher

Gyártotta: Forst-Film

Beszél: németül

Magyar szöveg: Pacséry László

Hossza: 2710 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Tobis

Szabemutató: Kamara, augusztus 25

*

Georges Duroy öt évet töltött Marok-
kóban és amikor visszatér Párisba, vé-
letlenül összetalálkozik régi barátjával,
Forestier-vel, aki a „Vie Française” fő-
munkatársa lett. Ujságírói karrierjének
titka: a felesége. Madeleine-nek remek
érzéke van az íráshoz és kitűnő politi-
kai összeköttetései. Ezért Forestier szál-
lítja lapjának a legjobb cikkeket. Az uj-
ságíró meghívja Duroy-t a nála másnap
tartandó vacsorára, ahol a jóképű fiatal-
ember Páris előkelőségeivel ismerkedik
meg. Éppen a marokkói kérdés van szó-
nyegen a kamarában is és a társaságban
is. Duroy olyan tájékozottsággal beszél
az ismeretlen Marokkó rejtelmes szép-
ségeiről, hogy Walter, a lapvezér meg-
bízta egy cikk megírásával. Az íráshoz
nem szokott fiatalember elfogadja Made-
leine ajánlatát, hogy segít neki a cik-
ket megírni. Walter munkatársnak szer-
ződötteti Duroy-t a „Vie Française”-hoz.
Miután Madeleine most már nem a fér-
jének, hanem Duroy-nak segít az írás-
ban, Forestier népszerűsége hanyatlik.
Rövid idő alatt Duroy-t ültetik a helyébe.
A fiatalember gyors karriert fut be, mint
a marokkói kérdés szakértője, megbuk-
tatja a gyarmatügyi minisztert és helyére
Laroche, Madeleine politikai favoritja
kerül. Forestier féltékeny lesz barátjára,
elválik a feleségtől, Madeleine pedig
ezután csak Duroyval dolgozik együtt,
később pedig feleségül megy hozzá. Ez a
házasság azonban nem több, mint szel-
lemi munkaközösség. Szíve ahhoz az
ismeretlen leányhoz vonzza, akit vélet-
lenül megpillantott és akibe halóan
beleszeretett. Ez a leány Susanne, La-
roche gyarmatügyi miniszter leánya.
Ezt azonban Duroy csak akkor tudja
meg, amikor éles támadásával megbuk-
tatja az új minisztert is a marokkói
kérdés hátterének leleplezésével. A
leány meggyűlöli, Duroy elhatározza,
hogy örökre elhagyja Páris-t. A mar-
seille-i vonaton arra ébred, hogy mel-
lette ül Susanne. Azért jött utána, hogy
megbocsásson neki, visszavigye Párisba,
ahol ujságírói sikerei következtében kép-
viselővé választják. Hamarosan minisz-
teri tárcát is kap, de csak azért, hogy
rendbehozza a marokkói kérdést. Egy
napig ül a miniszteri székekben és mindent

Kormos Miklós

Filmkölcsönző vállalat
Budapest, VII, Erzsébet-körut 8

Új címünk:

VII., Erzsébet-krt 9-11. III. 5.

elintéz. Azután elválik Madeleine-től és feleségül veszi igazi szerelmét: Susannet.

*

Willy Forst nagy feladatra vállalkozott, mikor Maupassant túlmerész tárgyú regényét választotta új filmjének, de a nehéz feladatot is sikerült megoldania. A regény túlerős erkölcsrajzát — amennyire lehetett — letompította anélkül, hogy szatirikus tendenciáját elvette volna. Számátalan pompás rendezői ötlettel tarkította a filmet, de a színész Willy Forst sem marad a rendező Willy Forst mögött. A filmnek a szakmai bemutatón kirobbanó sikere volt.

A baskervillei kutya

(The Hound of Baskervilles)

Irta: Sir Arthur Conan Doyle

Filmre írta: Ernest Pascal

Rendezte: Sidney Lanfield

Főszereplők: Basil Rathbone, Richard Greene, Nigel Bruce, John Carradine, Lionel Atwill

Gyártotta: Fox

Magyar szöveg: Pásztor József

Hossza: 2296 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Fox

Bemutatta: Atrium City, Kamara, augusztus 24

*

Sherlock Holmes, a világhírű detektívet felkeresi dr. Mortimer és kéri, legyen segítségére abban, hogy megvédje Sir Henry Baskerville-t az életveszélytől. Elmondja, hogy a Baskerville-ek évszázadok óta nem természetes halállal halnak meg. A nép szerint a sátán kutyája üldözi őket, Sir Henry nagybátyjának, Sir Charlesnak halálát is ennek tulajdonítják. Holmes elvállalja az ügyet, mert bűnös kezek munkáját sejtí Sir Charles halálában. Dr. Watsont küldi le Sir Henryvel Dartmoorba, Barryman, a család régi inasa és felesége fogadja őket. Barryman gyanússá teszi magát dr. Watson előtt azzal, hogy a láp felé fényjeleket ad le. Sir Henry és dr. Watson végére járnak a dolognak. Egy őskori barlang romjainál még ég a lámpa. Hirtelen a fejük felett megjeleni egy züllött férfialak, egy hatalmas követ hajt le, de csak a lámpát találja. Másnap Sir Henry kísétál megnézni a mocsarat és csak a szomszédos földbirtokos, Stapleton huga, Beryl menti meg a biztos haláltól. A fiatalok egymásba szeretnek és eljegyzik egymást. Dr. Watson egy reggel levelet kap, melyben a romokhoz hívják. Sherlock Holmes várja álruhában, aki már napok óta titokban itt nyomozott. Üvöltést hallanak és látják, hogy egy kutya a mélybe taszít egy embert. Azt hiszik, hogy Sir Henry járt szerencsétlenül, de kiderül, hogy a torzonborz csavargó a kutya áldozata, aki Barryman feleségének rossz útra tért fivere. Barryman élelmezte a szerencsétlen és ruházta a Sir Henry által ajándékozott ruhával. Holmes szerint a fegyenc Sir Henry miatt halt meg, mert annak ruhájában volt és a kutya a szimat után ment. Holmes bejelenti, hogy Watsonnal együtt hazautazik, az ellenség halott. Sir Henry az estét Stapletonéknál tölti és gyalog indul haza. Utközben megtámadja egy hatalmas kutya. Már-már ő is áldozatul esik, mikor megjelenik Hol-

mes Watsonnal és leteríti az állatot. Dr. Watson Sir Henry sebént kötézi a kastélyban, mikor megérkezik Stapleton. Elküldi Watson azzal az ürüggyel, hogy Holmes hivatja. Sir Henrynek csillapítót akar beadni, de betoppan Holmes és kiüti kezéből a méreggel telt poharat. Holmes bebizonyítja, hogy Stapleton nem más, mint a Baskerville-család Sir Henryn kívül egyetlen élő tagja. Stapleton egy őrizetlen pillanatban kimenekül, de a lábpan leli halálát.

*

Conan Doylenak ezt a regényét rövid időn belül másodszer látjuk filmen. A legújabb, amerikai változat sem szűkülökdi a borzalmakban, izgalmakban. Basil Rathbone pedig talán a legjobb az összes eddig látott Sherlock Holmes között.

Judith

(Áldozatos szerelem)

(Dark Victory)

Irta: Casey Robinson

Rendezte: Edmund Goulding

Főszereplők: Bette Davis, George Brent, Humphrey Bogart, Geraldine Fitzgerald

Gyártotta: Warner

Beszél: angolul

Magyar szöveg: Pacséry László

Hossza: 2908 méter

Cenzura: felüli

Kölcsönző: Warner

Bemutatta: Forum, augusztus 28

*

Judith Traherne, a long-islandi sportkörök kedvence, vígan éli az amerikai milliomoslányok könnyelmű, fényűző életét. Van versenystállója is pompás telivér paripákkal. Villám egy két éves csikó, a kedvence. A temperamentumos lány maga üli meg Villámot a tréningen. Két akadályon könnyen átugrat, de a harmadikban a ló megbotlik és Judith lebukik. A baleset nem súlyos, de annál súlyosabb az ok, amely előidézte. Kiderül, hogy Judithnak látási zavarai vannak és ezért ugrott neki a korlátnak. Csak műtét segíthet. Dr. Steele megoperálja Judithot, aki látszólag teljesen visszanyeri egészségét. Mégis menthetetlen: a leghíresebb szakorvosok megállapítják, hogy legfeljebb 10 hónapig élhet. Természetesen a prognózist eltitkolják Judith előtt. Judith jól érzi magát, jobban mint valaha, mert szerelmes. Dr. Steele, az orvos hódította meg szívét. A sebész is nagy vonzalmat érez Judith iránt és noha jól tudja, mi vár a sze-

rencsétlen lányra, megkéri a kezét. Judith boldogan készül az esküvőre, amíg egy napon dr. Steele rendelésében véletlenül rá nem akad betegségének leírására és megtudja, hogy gyógyíthatatlan. A lesújtó felfedezés annál fájóbb, mert Judith nem tud hinni többé dr. Steele szerelmében. Azt hiszi, csak szánalomból kérte meg kezét. Judith felbontja az eljegyzést és visszatér régi társaságába. Iszik, mulatozik, amíg egy napon rá nem eszmél dr. Steele intelmére: „Igyekezzünk szépen élni, hogy bármikor nyugodtan fogadhassuk a halált!”... Es Judithnak már csak pár hónapja van! Felkeresi dr. Steelet és bocsánatot kér tőle. Az orvos feleségül veszi és vidéki birtokára megy vele, hogy ott zavartalanul folytathassa orvosi kísérleteit. Dr. Steele nagy mérkőzésre szánta el magát: versenyt fut Juditért a halállal! Kísérletei már-már sikerrel bíznak, amikor egy gyönyörű májusi napon Judithra veti árnyékát a közeledő halál. Látóképessége hirtelen megromlik: ez a vez kezdete! Judith hőiesen fogadja végzetét. Férje előtt eltitkolja a borzasztó tünetet, nehogy mellette maradjon az utolsó órákban. Az orvost New-Yorkban várják, be kell számolnia a kongresszuson kísérleteinek szenzációs eredményeiről. Es Judith emberfeletti erővel titkolja közeledő végzetét, hogy férje elutazzon. Az orvos felfedezése őt már nem mentheti meg, de majd javára válik a szenvedők millióinak. Így fogja legyőzni a halált! Es Judith felmegy szobájába, hogy ott nyugodtan szembe nézzen vele... az életet elragadhatja tőle, de a győzelem az övé marad.

*

A megrázó amerikai filmdráma egyéb jótulajdonságai mellett legnagyobb értéke Bette Davis alakítása. A biztos halálnak élében élő milliomoslány szerepében ritka élményben részesíti a nézőt. Joggal kapta ezért a szerepéért az akadémiai nagydíjat.

Ultimátum

Irta: Alexandre Arneux

Rendezte: Robert Wiene

Főszereplők: Erich von Stroheim, Dita Parlo, Abel Jacquin, Bernard Lancret

Beszél: franciául

Magyar szöveg: Siklósi Iván

Hossza: 2264 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Harmonia

Bemutatta: Décsi, augusztus 29, Kamara, augusztus 30

Premiermozik műsora:

ÁTRIUM
CASINO
CITY
CORSO
DÉCSI
FORUM
KAMARA
OMNIA
RADIUS
ROYAL APOLLO
SCALA
URÁNIA

Suez
Minden vihar elül
Minden vihar elül
A feleségem karrierje
Ultimátum
Judith
Ultimátum
A 3 kadét
A Broadway rózsája
A tökéletes férfi
Éjjeli kaland
Hépecsétes titok

repriz
aug. 31-től
Mozgóképz. Mozgóképz.
aug. 31-től
Metro
aug. 30-tól
Harmonia
aug. 29-től
Warner
aug. 28-tól
Harmonia
aug. 30-tól
Turul
aug. 28-tól
Fox
aug. 30-tól
Standard
aug. 31-től
Hirsch-Tsuk
aug. 24-től
UFA
aug. 24-től

1914. Salics Stanko szerb kapitány fontos megbízást kap Simonics ezredestől, a titkos szolgálati főnökétől. A trónörökös pár meggyilkolása miatt feszültté vált a helyzet. Ezekben a viharos napokban érkezik Burgstaller újságíró Bécsből Belgrádba. Régi barátja és iskolatársa Salicsnak és egykori udvarlója a feleségének. Salicsné bécsi lány és idegennek számít új hazájában. Burgstaller nemcsak újságíró, de titkos szolgálatban is áll és, mert jól tudja, hogy a helyzet sokkal jobban kiéleződött, semhogy Salicsnének biztonságos volna a helyzete, rá akarja bírni őt, utazzék Belgrádból Bécsbe a szüleivel. Az asszony tudni sem akar erről, férje mellett marad. Burgstaller és Salicsné találkozását jelentik az ezredesnek. Simonics gyanút fog és, mert Salics kapitányt aznap mint kémeket elfogták Zimonyban, őrizetbe veszi az asszonyt. Burgstaller megjelenik az ezredes előtt és megkéri őt engedje át Zimonyba Salicsné a férjéhez, aki súlyosan megsebesült. Felajánlja neki, hogy túszként marad vissza, amíg az asszony visszatér. Simonics hajlandó teljesíteni a kérést, de Salicsné nem fogadja el a felkínált szolgálatot. Csak akkor hajlandó erre, amikor Burgstaller azt a kegyes hazugságot mondja, hogy férjét ő árulta el. Salicsné átmegy Zimonyba és amikor a tulsó partra ér: kitör a háború. Vissza már nem tud jönni, Burgstaller fogságban marad. Haldokló férjétől megtudja, hogy Burgstaller nemesen viselkedett vele, igazi jóbarát volt. Simonics maga elé rendeli az újságírót, közli vele, hogy szabad utat ad neki, mert Ferenc József nagylelkűen viselkedett a Bécsben tartózkodó Putnik tábornokkal is. A két ellenséges ember kezét szorít egymással és Burgstaller abban a pillanatban ér át Zimonyba, amikor Salics meghal. Az asszony megköszöni az önfeláldozó barátnak, hogy saját életének kockáztatásával mentette meg őt. Bécsbe utazik, Burgstaller pedig bevonul ezredéhez, ahol fontos beosztást kap.

*

Soha nem lehet ilyen aktuális ez a film, mint éppen most, a háborús válság idején. A világháború kitörését közvetlenül megelőző napokban lejátszódó izgalmas történetben a „Nagy ábránd” két emlékeztető hőse: Erich v. Stroheim és Dita Parlo remekel. Szimpatikus új színészt ismertünk meg Abel Jacquinen. A közönség előreláthatólag már aktualitása miatt is szívesen fogadja a különben művészi szempontból is sikerült francia filmet.

Broadway rózsája

(Rose of Washington Square)

Irtá: I. Larkin és I. Horvin

Rendezte: Gregory Ratoff

Zene: Maurice Yvain, Gordon és Revel

Főszereplők: Alice Faye, Tyrone Power, Al Jolson

Gyártotta: Fox

Beszél: angolul

Magyar szöveg: Palásthy Géza

Hossza: 2410 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Fox

Bemutatta: Radius, augusztus 30

*

Ted Cotter külvárosi énekes szerelmes Rose-ba, aki énekesnő szeretne lenni.

Rose egy kis vendéglőben énekel, ahol megismerkedik Bart Clintonnal. A két fiatal találkozása egy nagy szerelmi regény kezdetét jelenti. Ted ismeri Bartot, tudja, hogy nem becsületes ember. Bart megígéri Rosenak, hogy új életet kezd. Ted közben karriert csinál. Bart találkozik volt főnökének, egy gengszternek helyetteseivel, akik figyelmeztetik, hogy fizesse meg volt gazdájának 2500 dolláros tartozását. Egy impresszárió, aki szerződött Roset, ad 2500 dollár előleget. Ted felelősségre vonja Bartot, mire az kijelenti, hogy előtte fogja átadni feleségének az összeget. Hogy pénzt szerezzon, eladja egy barátjának rábizott lakását. Ez hazatérve megfenyegeti, hogy ha nem téríti meg kárát, feljelenti, sőt felesége karrierjét is tönkreteszti. Bart kétségbeesetten volt gengszter barátaihoz megy a pénzért. Bartot a bandával együtt elfogják. Ted, aki még mindig szerelmes Roseba, 50.000 dollár kauciót tesz le, hogy Bart kiszabaduljon. Bart megszökik, Ted elveszti pénzét. Rose ennek ellenére szereti férjét, egy nagszerű dalban énekl meg szerelmét és ez jobb belátásra bírja Bartot és jelentkezik. 5 évre ítélik és azzal bücsüzik Rose-tól, hogy az őt év eltelte után új életet kezdenek — együtt.

*

Az előzetes jelentés az „Alexander's Ragtime Band” testvérfilmjeként harangozta be az új Fox-attrakciót. Valóban, az Alice Faye—Tyrone Power ketős új filmje drámai cselekmény keretében pompás revüt hoz. A „Broadway rózsája” minden tekintetben — mese, reneszánsz, zene, színészi teljesítmények — felveszi a versenyt az emlékeztető sikerű „Alexander's Ragtime Band”-del.

Feleségem karrierje

(Ice Follies of 1939)

Irtá: Leonard Praskins, Florence Ryerson, Edgar Allan Woolf

Rendezte: Reinhold Schünzel

Főszereplők: Joan Crawford, James Stewart, Lew Ayres, Lewis Stone

Gyártotta: Metro

Beszél: angolul

Magyar szöveg: Radó István

Hossza: 2260 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Metro

Bemutatta: Corso, augusztus 30

*

Larry Hall és Eddie Burgess már nyolc év óta nagy sikerrel működnek, mint jégartisták egy Hollywood melletti kocsolyapályán. Larry találkozik Mary McKayal, a gyönyörű énekesnővel. Beleszeret és rábeszéli, hogy lépjen fel vele és Eddievel együtt. A jégpálya igazgatója azonban úgy találja, hogy énekesnő nem illik bele a műkocsolyázók produkciójába és felbontja a szerződésüket. Mikor Larry, Eddie és Mary elindulnak a kocsolyaterről, kocsijuk összeütözik Douglas Tolliver kocsiával, aki híres filmproducer. Tolliver átadja Eddieinek a névjegyet, hogy juttassa el hozzá a számlát, ő megfizeti a kárt. Ezen az estén a két szerelmes, Larry és Mary megesküszik egymással. Eddie megmagyarázza, Marynek, hogy tönkretette Larry karrierjét. Mary belátja, hogy Eddieinek igaza van. Egyszerre meglátja Tolliver név-

jegyét az asztalon és anélkül, hogy valakinek szólna, elmege hozzá. Itt azzal lepi meg Tollivert, hogy kijelenti, ő nem szerepet kíván, hanem a kocsin esett kárt akarja megfizettetni. Tolliver jól látja, hogy csak tettei a dolgot, de látja azt is, hogy Mary nagyszerű színésznő. Azonnal szerződést ad neki, nagy fizetéssel. Mary izgatottan megy haza, megmutatja Larrynak és Eddieinek a szerződést. Most már nem lesz teher Larry számára, biztosítva van az életük és Larry nyugodtan dolgozhat rég tervezett jégrevüjén. Néhány hónap telik el. Mary ismert és híres filmsztár lesz. De egy estén Larry elhagyja. Megírja neki, hogy nem bír a felesége kegyerené tovább élni. Ha a revüt előadják és sikere van, újra találkoznak, de addig nem. Larry New Yorkba megy. Bemutatja néhány vidéki városban a jégrevút, aminek nagy sikere van. Most kerül a sor a newyorki bemutatóra. Boldogan ír Marynek, megemlíti a bemutató napját. Mary nagyon boldog, mert Tolliver hírvöl hozzá, hogy éppen azon a napon neki is New Yorkban kell lennie, új filmje első előadásán. Hosszú hónapok óta nem látták egymást s most is csak rövid órát tölthetnek együtt. Munkájuk szétválasztotta őket. Larry keserű szívvel veszi tudomásul, hogy Marynak már másnap reggel repülőgépen kell visszamennie Hollywoodba; új filmje forgatását kezdik. Este nagy díszebédet adnak Mary tiszteletére. A rádió is közvetíti. Larry hallgatja a rádiót és egyszerre boldogan hallja, Marynak köszönőbeszédét, amelyben bejelenti, hogy asszony és férje szerelméért lemond a filmkarrierjéről. Néhány perc múlva Mary és Tolliver megjelennek Larry lakásán. Mikor Tolliver megtudja, hogy Larry a híres jégrevü szerzője, azonnal szerződötti filmdarabok írására. Larry természetesen örömmel fogadja el az ajánlatot és együtt mennek Hollywoodba. Új darabjának főszerepét Mary kapja. Így együtt élhetnek és folytathatják a munkájukat is.

*

Ezúttal jégen kapjuk azokat a pazar kiállítású, költséget nem kímélve készült jeleneteket, amelyeket az amerikai film revüben szokott nyújtani. Ezek, valamint a szereplők — köztük a régen látott Joan Crawford — játéka feledtetik a történet hiányosságait.

Broadway-szerenád

(Broadway Serenade)

Irtá: Lew Lipton, John Tayton és Hans Kraly

Filmre irtá: Charles Lederer

Zene: Herbert Stothart

Rendezte: Robert Z. Leonard

Főszereplők: Jeanette McDonald, Lew Ayres

Gyártotta: Metro

Beszél: angolul

Magyar szöveg: Radó István

Hossza: 3126 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Metro

Szakebemutató: Corso, augusztus 29

*

A gyönyörű Mary Hale és a férje Jimmy Seymour, elvesztik egy newyorki éjjeli lokálban elfoglalt állásukat. Váratlanul meglátja őket Larry Bryant, a bankár, aki Collier vállalkozásait pénzeli.

Marynek el kell énekelnie egy dalt Collier legújabb revűjéből. A próbaének után Mary azonnal állást kap. Mary egy csapásra híres primadonna lesz. Larry beleszeret Mary-be. Amikor ezt bevallja, Mary elmondja neki, hogy ő már férjes asszony és szereti az urát. Mary sikerével nemcsak a hírneve növekszik, hanem még jobban elterjed a pletyka, hogy őt Larryvel szerelmi kapcsolatok fűzik egybe. A tömeg mindinkább elhiszi ezt. Jimmy a férj, bár nem tetszik neki a dolog, tudja, hogy ez mind nem igaz. Amikor Mary visszatér New Yorkba, a házastársak között kenyértörésre kerül a sor, Jimmy úgy látja, hogy Mary a karrierje érdekében minden idejét a darabnak szenteli. Válás után, Jimmy mindinkább búskomorra válik. Hermann, Jimmy öreg barátja rábeszéli, hogy még keményebben harcoljon, mint eddig. Jimmy munkának is lát. Egyik napon Herman közli vele, hogy az egyik rapszódiáját elfogadták és rövidesen elő is adják. Jimmy boldogan siet Maryhez — akit még mindig szeret — hogy közölje vele a jó hírt. Ekkor megtudja, hogy Mary még aznap Angliába utazik, előbb azonban férjhez megy Larryhez. Néhány perccel később megjelenik Collier és közli Maryvel, hogy néhány napra el kell, hogy halassza utazását, mivel most vett meg egy pompás zenedarabot, amelyet Marynek kell elénekelnie. A sors szeszélye folytán Jimmy szimfonikus költeménye a „Broadway Serenade” Collier kezébe került. Mary először hallani sem akar a halasztásról. De amikor ráeszmél, hogy ellenkező esetben Jimmy darab-

ját nem adják elő, elhatározza, hogy mégis marad. A premier napján Larry látja, hogy Mary még mindig Jimmyt szereti, visszaadja neki szavát és a két szerelmes boldogsága rövid megszakítás után tovább folytatódik.

*

A sokszor feldolgozott, nem nagygényű történet keretében a szemet, fület gyönyörködtető jelenetek egész sora pereg le. Amerikai méretű revűk, operakedvelőknek a „Pillangókisasszony” nagyáriája Jeanette McDonald előadásában, jazzrajongóknak fülbemászó slágerek vannak a filmben. Külön ki kell emelni az utolsó jelenet impresszionista zenére előadott fantasztikus revűjét.

Tizenhatévesek

(*Thoroughbreds don't cry*)

Irta: Eleanor Griffith és J. Walter Ruben

Rendezte: Lawrence Hazard

Főszereplők: Mickey Rooney, Judy

Garland, C. Aubrey Smith

Gyártotta: Metro

Beszél: angolul

Magyar szöveg: Radó István

Hossza: 2194 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Metro

Szakebemutató: Corso, augusztus 30

*

Sir Peter Calverton és unokája Roger, Angliából az Egyesült Államokba utaznak, hogy híres lovuk, a Pookah, résztvegyen a nagy amerikai kupaversenyen. Az első verseny alkalmával fel-

tűnik nekik Timmie Donovan, Amerika legfiatalabb és legjobb zsokéja. Szeretnék, ha az ő lovukat is Timmie lovagolná és Roger felkeresi a zsokét szállításán. A két fiú hamarosan összebarátkozik. Timmie beleegyezik, hogy Pookaht lovagolja, sőt azt is megígéri, hogy Roberből zsokét nevel és a tréninget mindjárt meg is kezdik. Timmie ajánlatára Sir Calverton beleegyezik, hogy a nagy kupaverseny előtt a Pookah a ridgemorei versenyen is fusson, hogy ló és zsoké megszokják egymást. Röviddel a ridgemorei verseny előtt Timmie táviratot kap az apjától, akit már évek óta nem látott. Bár apja arról értesíti, hogy súlyos beteg és kéri, látogassa meg, Timmie nem hajlandó felkeresni. Haragszik apjára, aki kiskorában magárahagyta és azóta sem törődött vele. De Roger és Cricket rábeszélésére később mégis felkeresi az öreg Donovant, aki megjátssza előtte a haldoklót. A jelenlevő orvos közli Timmievel, hogy 5000 dollárra volna szükség és akkor speciális orvosi eljárással meg lehetne menteni apja életét. Timmienek természetesen nincs ennyi pénze, mire az öreg kijelenti, hogy barátai rendelkezésére bocsájtják az összeget, ha Timmie egy kis szívességet tesz nekik. Ez a „kis szívesség” abból állna, hogy a Pookahnak, amely a ridgemorei verseny favoritja, nem szabad győznie. Timmie tiltakozik, de mikor meggyőzik, hogy csak így mentheti meg apja életét, beleegyezik. Nem sejtí, hogy az egész betegség, csak turfhiénák trükkje volt, és a ridgemorei versenyen nem

BETTE DAVIS

első modern, mondain,
elegáns filmje

George Brent

JUDITH

ÁLDOZATOS SZERELEM

R e n d e z t e:

EDMUND GOULDING

Egy leány reményeinek,
egy asszony csókjainak,
egy férfi vágyainak
r e g é n y e

Megjelent a
FORUMBAN

engedi győzni a Pookaht. Sir Calverton a verseny izgalmi következtében szív-rohamot kap és meghal. Sir Calverton halála után Rogernek nem marad más választása, mint eladni a Pookaht, amelyet pénz hiányában nem tud benevezni a kupaversenybe. Ha Rogernek 1000 dollárja volna, a Pookah futhatna a versenyben és győzelmével kihúzná a csá-vából Rogert. Timmienek egyetlen vá-gya, hogy jóvátegye Rogerrel és Pookah-val szemben, amit ellenük a ridgemorei versenyen vétett, felkeresi hát megegy-szer az apját és 1000 dollárt kér tőle. Do-novan visszautasítja a kérést, mert ti-tokban az a szándéka, hogy olcsón meg-veszi a Pookaht a szorult helyzetben levő Rogertől. Timmie azonban mégis megszerzi a pénzt és éppen jókor érke-zik, hogy megakadályozza Rogert a Poo-kah eladásában. Roger boldogan bene-vezi lovát a versenybe. A nagy verseny előtt az öreg Donovan, aki abban a re-ményben, hogy a Pookah nem fog futni, nagy összeggel fogadott egy másik lóra, feljelentést tesz Timmie ellen, hogy szándékosan vesztette el a ridgemorei versenyt. A versenybírák a bizonyítékok alapján diszkvalifikálják Timmiet és már-már ügylátszik, hogy a Pookah még-sem fog futni. Cricket és Ralph mama felkeresik Rogert, erre ő maga lovagolja Pookaht. Izgalmas futam után Pookah diadalmasan győz. A verseny után Roger, Cricket és Timmie bejárják egész Ame-rikát és Pookah minden nagyobb ver-senyben dicsőséget hoz Sir Calverton színeinek.

*

„Az örök csavargó”-hoz hasonló tár-gyú film megnyerte a szakbemutató kö-zönségének tetszését. Humoros és drá-mai jelenetek váltakoznak az izgalmas lóversenyekkel és ezek módot nyújtanak Mickey Rooneynek, hogy istenáldotta te-hetségét maradéktalanul csillogtassa.

Isten vele, tanár úr!

(Good bye, Mr. Chips)

Irtta: James Hylton

Filmre írták: R. C. Sherriff, Claudine

West, Erich Maschwitz

Rendezte: Sam Wood

Főszereplők: Robert Donat és Greer Garson

Gyártotta: Metro

Beszél: angolul

Magyar szöveg: Radó István

Hossza: 3170 méter

Cenzura: aluli

Kölcsonzó: Metro

Szakbemutató: Corso, augusztus 31

*

A Brookfields School, amely már kö-zel 500 esztendeje neveli Anglia fiatal-ságát, új tanárt kap. Az új tanár az iskola tekintélyétől, hírnevétől megfélemlítve, lépi át anak küszöbét. Mr. Chipping bi-zakodva lép be a terembe. De ő is, mint annyi elődje, elbukik a diákcsínyek for-gatagában. Miután majdnem elveszti ál-lását, a fegyelmezésnek új módszerével igyekszik tekintélyét helyreállítani. Az iskola, mely büszke sportmultjára, döntő mérközést játszik és Chipping, hogy ra-koncátlan diákjait megfélekezze, büntetés-ből bezárja osztályát, annak ellenére, hogy annak tagjai adják az iskola válo-gatott csapatának zömét. A kupa el-vezett és a fiúk meggyűlölik új tanáru-

kat. Évekig tart ez a feszült viszony. Tekintélyt sikerült Chippingnek szere-znie, de nem sikerült megszerezni tanít-ványai szívét. Chipping, az intézet német tanárjának, Staefelnek meghívására Ti-roiba utazik. Hegymászás közben segít-ségére siet egy bajba került turistának, akiről kiderül, hogy leány, és angol. Chipping úgy érzi, ha egy kicsit későn is, de mégis felkelt az ő érzelmeinek napja is. A két szerelmes össze is háza-sodik. Katherine teljesen átérezve férje hivatása iránt érzett lelkesedését, segít neki és rövidesen eléri azt, hogy Chip-pinget nemcsak tanártársai, hanem diák-jai is rajongásig megszeretik. A boldog-ság teljes most, de nem tart soká. Chip-pingné meghal. Chipping felesége iránt érzett rajongó szerelmét hivatásának tö-kéletesítésében igyekszik átültetni. Hat évtized múlik el, generációk generáció-kat követnek, Chipping azonban ott áll változatlanul a katedrán, amíg csak a kor szava nyugdíjba nem küldi. A vi-lágháború minden keménykezü férfit a csatatérre szólít és Mr. Chips — akit felesége nevezett el így és most már mindenki így szólít — az iskola vezetői-nek felkérésére elvállalja az iskola igaz-gatóságát, egészen addig, amíg a harc-térről visszatértek át nem vették mun-káját. A több mint 80 éves Mr. Chips, megegyeszer végigálmódja élete regé-nyét, hogy megtérjen ahhoz az asszony-hoz, akit hivatása mellett legtöbbször tartott.

*

Az emberi szív és a lelki felülemel-kedtség filmje, melyet a nevelés Caval-cade-jának is nevezhetnénk. Robert Do-nat talán élete legnagyobb szerepét ját-szotta el. A négy generációt felnevelő, csupaszív Mr. Chips felejthetetlen ala-kítás. A szakbemutatón megérdemelt si-keri aratot a mélyen emberi film.

Tökéletes férfi

Irtta: Zalabéri János novellájából Orbók Attila

Rendezte: Szlatinay Sándor

Asszisztens: Kassai Elemér

Zene: Szlatinay Sándor

Főszereplők: Jávor Pál, Simor Erzsi, Bilicsi Tivadar, Pethes Sándor, Mihályfi Béla, Dán Etelka, Kürthy György, Pethes

Ferenc, Maklár Zoltán, Petur Ilka, Vár-konyi Zoltán, Orsolya Erzsi, Kőkény Ilona, Kovács Terus, Sugár Lajos, Misoga László és az Angela-Anthony táncospár.

Gyár: MFI, 1939

Beszél: magyarul

Produkcio: Z. Horváth János
Felvételvezető: Tasnády Árpád

Kép: Icsy Rezső

Hang: Kereszti Ervin

Összeállította: Farkas Zoltán

Díszlet: Simoncsics-Iliszi

Hossza: 2141 méter

Cenzura: aluli

Kölcsonzó: Standard

Bemutatta: Royal Apollo, augusztus 31

*

Hámor bankár gyönyörű leánya Dolly vőlegényével Gáborral boldog jegyesség-ben élnek. A fiatalok boldogságát az zavarja meg, hogy Hámor bankár leánya fényképét ajánlja az új bankjegy búza-kalászos keretébe. Az új bankjegy meg-jelenése teljesen feldúlja Dolly életét, a rendes kis menyasszonyból „nagy nő” lesz. Reklámhajhász, feltűnni vágyó és hisztérikus teremtéssé változik át Gábor menyasszonya, aki e fölötti elkeseredé-sében teljesen visszavonul édesapja bir-tokára. A szomszéd birtok tulajdonos-nője, — aki egyébként fiatal özvegy-asszony — a rádió pályázatán, amely szerint az egyik napilap azt a feladatot adja a hölgyközönség részére, hogy ke-ressék meg a tökéletes férfit résztvesz, sőt az ex-vőlegény adataival meg is nyeri a pályázatot. Gábor a boldogtalan vőlegény meg mindig szereti Dollyt, és barátja Leonidas útján — aki egyébként Hámor bankár titkárja — találkozik is Dollyval. Már-már kibékülnek, amikor a két fiatal újra azon veszik össze, hogy kinek a hibájából is váltak tulajdonkép-pen szét. A két öregteljesen kielégíti a hétvégi kártyacsaták zaja, nem is ve-szik észre a fiatalok boldogtalanságát. De nem úgy Leonidas, aki azzal győzi meg az exmenyasszonyt, hogy Gábor mégis érdemes vőlegény és rendes fiú, hogy sorra bemutatja neki azokat a fér-fiakat, akik nevük és hírük után méltán lehetnének tökéletes férfiak. Dolly csaló-dik minden egyes esetben és kétségbe-esetten rohan vissza a birtokra boldog vőlegényének karjaiba.

A szükségyszerű fejlődés és a film technikai ősei

Irtta:

PACSERY ÁGOSTON

(Folytatás)

Bármilyen művészet forrásait és őseit kutatva, sohasem ütközünk ab-ba az állításba, hogy azokat egy tech-nikai eredmény hozta létre. Egyedül a filmmel kapcsolatosan állítják ezt azok, akik ellenségei a filmnek. A színház fejlődésének vizsgálatánál kitűnt, hogy szükségyszerűen, az élet változó ritmusának megfelelően ala-kult azzá, amit ma jelent. A művé-

szetek és így a színház céljairól és törekvéseiről vitatkozni lehet, de az vitán felül áll, hogy minden idő min-den művészete korának egyik vetü-lete lett. Minden művészetnek van formai és tartalmi része. A külön-féle kor-szakok különféle módon vet-ték igénybe a formai kifejezéseket. Sajnos, a tartalmat sokszor tévesz-tették össze a formával — mindig

a művészet hátrányára. De az bizonyos, hogy technikai eredmények, a forma, sohasem fejezte ki a művészi megnyilatkozás lényegét, csupán a művészet vette igénybe a forma, a technika eredményeit. Egyetlen kézenfekvő példa megvilágítja e gondolatmenet igazát és világosan megmutatja a művészet és a technika, — a lényeg és a forma, — egymáshoz való viszonyát.

Ha például az építészetről valaki azt állítaná, hogy azért vált művészetté, mert egy ismeretlen lény feltalálta a téglát, akkor ennek az állításnak hangoztatóját mindenki ki-nevetné. Világos, hogy a téglát azért jött létre, hogy az anyag, mint eszköz, megfeleljen a forma követelményeinek. A művészet felhasználta a technika eredményét. Nem művészi téglát, hanem művészi épület létesült — a téglát segítségével.

Ugyanezen elv alapján a dráma nem azért született, amiért egy építészeti vállalkozó felépítette az első színházat, hanem azért, mert szavakkal és mozdulatokkal, indulatok közlésével érzéseket és emberi sorsokat, emberi történetek sodrát igyekezett az emberiség érzékeltetni. Láttuk, hogy a színház lassan és fokozatosan igénybe vette a szót, a kellékeket és a dobogót, a technika eredményeit és a miliőt. Láttuk, hogy a képzőművészetek, a technika eredményei egymásután vonultak a színházba. Ezzel a megcáfolhatatlan ténnyel már meg is állapítottuk a dráma és a technikai kifejezés viszonyát. A technika az eszme alázas rabszolgája lett és világos, hogy alapvető tételünk helyes. Kimondhatjuk tehát, hogy a szükségszerű fejlődés hozta létre a színház újabb kifejező formáját. Az emberi élet fejlődésének egymásbafonódása és külső körülményeinek megnyilatkozásai hozták létre a színház új kifejezését: a beszélő, színes és nemsokára már plasztikus filmet!

A kérdés ez oldalról való megvilágítása a film őseinek, kísérleteinek és gyakorlati megvalósításának menetét a valóságnak megfelelően állítja elénk. Pontról-pontra bizonyítja, hogy a gondolat és az eszme kifejező formája: a gép nem eredője, hanem csupán segítő eszköze a tartalom filmen való megnyilatkozásának. Így tehát a filmgép feltalálása egyszerű segédeszközzé válik és nem a film őseit jelenti! Itt válik világossá, hogy Goethe maximája milyen mély gondolkozásról tesz tanubizonyyságot.

Ha a filmről, mint művészi megnyilatkozásról beszélünk, akkor nyil-

vánvaló, hogy a színház, a szó és képalkotás együttes eredménye. Míg azonban ennek bizonyításához elérkeznénk, addig csupán azt állapíthatjuk meg, hogy a szó- és képalkotás állandóan feleserélődve próbált kifejezéshez jutni. Ez az alapvető hiba eredményezte, hogy a film őseit összecserélték technikai kísérleteivel. Abban a pillanatban, amikor a heterogén elemek szétválasztódnak, nem akadályozni, hanem támogatni fogják egymást. Világosan fognak előttünk állani a film művészi fejlődésének törvényei. A művészetek — és így a film is — művészi negáció és pozíció törvényének vannak alávetve. Ez a törvény feltétlenül vonatkozik a filmre és pedig abban az

értelemben, amelyet a színház szükségszerű fejlődése tárt elénk. Láttuk a színház elemeinek fellépését és láttuk a film gépeinek technikai fejlődését. A színházi fejlődés menete kitermelte azokat az elemeket, melyek a színpadon nyertek kifejezést. A film technikai eredményei pedig azokat az eszközöket hozták létre, — a gépeket, — amelyek a kátyuba jutott színpadot vannak hivatva a modern élet követelményeinek megfelelően továbbfejleszteni és kifejezni.

A színház szükségszerűen eljutott addig a pontig, ahonnan kivezető utat a régi forma szerint már nem találhat. Továbbfejlődését hiába várta a dráma ujjászületésétől. A színpad, mint elsőrangú forma, életképtelen és a modern idők drámáját kifejezni nem tudja.

Azonban, hogy ennek az állításnak igazságáról meggyőződhesünk, meg kell vizsgálnunk a film születésének gondolati, eszmei és tartalmi őseit, okait és eredőit.

Mielőtt tovább folytatnánk fejtegetésünket, kitérünk a következő érvelésre:

Eddig még senki sem vetette fel azt a gondolatot, hogy a leíró művészeteket, a költészetet, elbeszélést és a regényt technikai eredménynek állítsa be. Pedig: a könyvnyomtatás kétségtelenül technikai találmányának köszönheti életét. Éppen így nevetséges azt állítani, hogy a film: technikának az eredménye.

Ha kézbe veszünk egy nyomtatott könyvet, láthatjuk, hogy mint produktum a következőkre tagozódik: a papír, a szedő- és nyomógépek, a festék, a kinyomtatott betű, a fedőlap, a fűzés, esetleg a kötés és az illusztráció részeire.

Mindez azonban semmit sem ér az alkotó elme, az író, a mű létrehozója nélkül.

Ha tehát a leíró művészet eszköze a könyv, akkor az interpretálás modern és új eszköze a film is lehet. A filmet a könyvhöz hasonlóan felhasználhatjuk: a felvevő és leadó gépek, a filmszalag, a vászon, általában a technikai részletek minden fázisára.

Végre fel kell ismerni, hogy a film technikai eredményei nem okai, csupán kifejező formái a film művészetének. Ennek az érvelésnek az alapján kell megvizsgálnunk a filmművészet és a kor művészi kifejező eszközeinek egymáshoz való viszonyát.

(Folytatjuk.)

VÉDJE
MEG
ÚJ
FILMJÉT

rongálódás ellen

ARANY
FILMDUCCO-val

ARANY FILMDUCCO

BUDAPEST, VIII.,
DANKÓ-UTCA 22.

TELEFON: 149—489

KÜLFÖLD

INDIA

India filmgyártása huszonöt éves

Az indiai filmgyártás idén ünnepi fennállásának huszonöt éves évfordulóját, 1914-ben forgatták az első Indiában készült filmet. Ma már évente körülbelül kétszáz filmet forgatnak az indiai filmgyárakban, melyek harmincötezer munkást és alkalmazottat foglalkoztatnak. Bombayban kétszáz ezer ember megy hetenkint moziba. Százötven városban van filmszínház, viszont kétezernyolcszáz városban hiányzik még és így nagy üzleti lehetőségek vannak kihasználhatlanul. Az indiai filmgyártás fellendítését célozza az ötszáz vándor-mozi megszervezése és újabban az a törekvés, hogy filmjeiknek Európában is piacot teremtsenek.

NÉMETORSZÁG

Berlinben híradómozik nyílik meg

A világvárosok leglátogatottabb filmszínházai a híradómozik. Míg azonban Bécs, Páris és más metropolisok közönségének nem is egy, hanem több ilyen filmszínház is áll nyitva, hogy a politikai és egyéb aktuális eseményeket a legkövetlenebb formában filmen lássák újra, addig Berlin négy és félmillió lakosságának csak most épül az első híradómozija. *Wochenschau am Tauentzien* nevet viseli majd és a nyugati városrész centrumában, a Nürnberg- és Tauentzien-út sarkán nyílik meg.

A német filmpiac két éves statisztikája

A német filmpiac 1939. első félévi statisztikája az 1938. első félévével szemben a következő képet mutatja:

	Január-július	
	1939	1938
Németország	49	45
USA	16	23
Franciaország	3	7
Olaszország	3	3
Japán	2	—
Dánia	1	—
Magyarország	1	—
Ausztria	—	4
Anglia	—	2
Csehország	—	2
Lengyelország	—	1
Összesen:	75	87

A fentiek szerint az ideai filmpiac tizenkét filmmel kisebb forgalmú, mint a tavalyi, de meg kell említeni, hogy ez a csökkenés nem a német filmgyártásra, hanem a külföldi filmek behozatalára esik.

A

MAGYAR
FILM

az egyetlen
szakmai
hirdetési orgánus!

HIRADÓK

MAGYAR VILÁGHIRADÓ

M. F. I.

810. sz.

1. Westfaliai tengerész Hitler-ifjak esónakflottája. (MFI, Horváth, Kiss)
2. A Margitsziget északi csúcsán vezet át az új híd. (MFI, Kerti)
3. Völgyzárógát épül Kárpátalján: Tarackrasznán. (MFI, Somkúti)
4. Légesavaros esónak próbaútja a Bracciano tavon. (Luce)
5. A jövő bajnokai: gyermekszépségverseny Gdyniában. (PAT)
6. Wagner: Rienzi c. operájának szabadtéri előadása. (UFA)
7. Vidám élet az olasz flotta „Pola” cirkálóján. (Luce)
8. Ribbentrop német külügyminiszter elutazása Moszkvába. (UFA)
9. Danzig az európai politika előterébe került város. (PAT, UFA)

FOX HANGOS HIRADÓ

XIII. évfolyam 36. szám.

1. Ribbentrop német külügyminiszter hazaérkezése Moszkvából.
2. Hadgyakorlatok Virginiában.
3. Keresztelési ünnep az Egyenlítőnél.
4. A csehországi népviseletek ünnepe.
5. Íkrek kongresszusa az Egyesült Államokban.
6. Oroszlánfókák a philadelphiai állatkertben.
7. Tánemulatság a svájci hegyekben.
8. Amerikai fatermelők vidám szórakozása.
9. Autóverseny a szappanládában.
10. London a nagy választás előtt.
11. Képek Danzigból.
12. Lengyelországból menekült németek.

HIREK

KERESZTÉNY MOZISOK!

Szeptember 10-én, vasárnap délután fél 12 órai kezdettel a Váci-utcai söröző különhelyiségében a keresztény mozisok fontos ügyben értekezletet tartanak, amelyre a rendezőség ezúton is meghívja az érdekelteket.

A MAGYAR RÁDIO
FILMSZOLGÁLATA

Ezen a héten két ízben is filmvonatozó-sú közvetítést adott a magyar rádió. Aug. 29-én Budapest II. hullámhosszán 20 óra

20 perckor régi filmek *nagyszerű* számait hanglemezen élvezhettük, szeptember 1-én pedig Budapest I. hullámhosszán 19 óra 45 perckor *Simon* *Lia* tartott előadást *Látogatás a babelsbergi UFA-telepen*. Ezt az előadást — amelyet legközelebbi számunkban teljes terjedelmében közlünk képekkel, — *Rökk Marika* éneklemezekkel tarkította a rádió.

METRO-HIREK

Az elmúlt héten a Metro-cég személynete két új taggal bővült. Az amerikai filmgyár budapesti fiókja — értesülésünk szerint — tisztviselői

sorába felvette *Szekula Dénest* és *Beöthy Lidiát*. — Érdekes új ötlettel kedveskedett vevőközönségének a Metro, amikor az elmúlt héten rendezett négynapos bemutatójának meghívójához egy zsebkendőt mellékel a következő felirattal: *Kössön csomót a zsebkendőjére! Metro bemutat augusztus 29-től szeptember 1-ig.*

ÖSKERESZTÉNY HADIÁRVA
készpénztökével

meglévő mozihoz, engedélykiterjesztéssel, önálló hatáskörrel vidékre menne. Leveleket „Ígényjogosult” jellegre a MAGYAR FILM szerkesztőségébe kér.

Premier Plan

BORNEMISZA GÁBOR

Az ezerkezü ember, aki a nap 24 órájából 48 órát dolgozik, nem tudni, hogyan. Megpróbálták utána-
nozni, persze eredménytelenül. Ez az ő titka és egyben sikere. Fáradhatatlan, munkabíró, telve becs-
vággyal és ötletekkel. Minden reggel új tervre ébred és estig meg is valósítja. Nyomdát igaz-
gat, mozi vezet, lapot szerkeszt, társadalmi kört irányít, mozi-
egyesületben elnököl, politizál és ki tudná felsorolni mindazokat a területeket, amelyekeken végtelen munkásságát kifejti. Egyetlen perce nem múlik el tétlenül. A koránkelő emberek frissességével kezdi el napi munkáját. Fogad, tárgyal, telefonál, intézkedik, veszekszik, vezényel, lótfut, szerkeszt, utazik, alapít, üzletet köt, szónokol. Soha nem ér rá, soha nem lehet megtalálni, de mindennütt jelen van. Rapszódikusnak látszik ténykedése, pedig biztos, kiforrott rendszerrel végzi. A sorozatos és egyre fokozódó eredmények bizonyítják, hogy jól csinálja a dolgát. Irigyei napról napra szaporodnak, amj csak növeli ambícióját. Magyaros elszántsággal, erővel és küzdelemmel megy a maga útján. Lelkesedése, energiája, kitartása, például szolgálhat bárkinek.

A MASODIK KESKENYFILM. TANFOLYAM VIZSGÁJA

A *Mozgófényképüzemi üzemvezetői és gépkezelői országos tanfolyam* keretében a keskeny mozgófényképek nyilvános bemutatására engedélyezett mozgófényképüzemekben az üzemvezetői és gépkezelői tennivalók ellátásával kapcsolatos elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítására létesített külön tanfolyam már másodízben rendezte záróvizsgáját augusztus 26-án. Szöllősy Alfréd dr. min. tanácsos, a *Filmcenzura* elnökének vezetésével zajlott le a vizsga, melyet 19 hallgató végzett el sikeresen. A tanfolyamon Vigh Bertalan tanügyi főtanácsos rendezése mellett a következő tanári kar tartott előadásokat: Keusch József, okl. gépészmérnök, ipariszkolai tanár (elektrotechnika), Nagy Sándor dr., a Hunnia aligazgatója (üzemvitel), Pózsonyi Gábor dr., székesfővárosi mérnök, kir. törvényszéki filmttechnikai szakértő (vetítéstan), Ruttkay Ödön dr., ny. m. o. tanácsos, a Broadway filmszínház igazgatója (közigazgatási rendszet) és Wunderlich Antal tűzoltóparancsnok (tűzrendszet).

AMATŐRFILM-PÁLYAZAT

Az *Union Internationale du Cinema d'Amateur* felkérésére a Magyar Amatőrfilm Szövetség pályázatot írt ki amatőrfilm készítésére, amelyen résztvehet minden magyar amatőrfilmező. A készíten-dő film címe: *A család vasárnapja*, hossza legfeljebb 45 méter. Minthogy a nemzetközi szövetség a legjobbnak talált magyar filmet beiktatja abba a nagy filmbe, amely közel 20 nemzet hasonlótárgyú filmszalagját foglalja majd magában, a magyar amatőrök bizonyára nagy kedvvel vesznek részt a pályázaton. A magyar szövetség külön díjat is tűzött ki a három legjobb film készítőjének, mégpedig egy arány-, egy ezüst- és egy bronzplakettet. A beküldési határidő a jövő év március 30.

A „PROJECTOGRAPH” IGAZGATÓSÁGA

szép tanujelét adta humanisztikus érzésének. Folyó hó 19-én megtartott közgyűlésén — dr. Körmendy-Ékes Lajos ny. főispán, az igazgatóság elnöke, br. dr. Kétyl Károly ny. ker. min. osztályfőnök, ügyvezető igazgató, dr. Sztudinka Béla m. kir. kormányfőtanácsos, Ungerleider Mór, a vállalat megalapítója és mások

részvételével — ünnepelte e szakmai úttörő kezdeményezést jelentő vállalkozás megalakulásának 40 éves és részvénytársasági fennállásának 30 éves jubileumát. Ez alkalommal a közgyűlés egyhangú határozattal 15.000 pengővel dotálta és megalapította az alkalmazottai részére szolgáló nyugdíjkiegészítő alapot.

TURUL JELMEZKÖLCSÖNZŐ

A *Turul Szövetség* kötelékében egy kft. alakult, hogy átvegye az eddig *Heltai* Hugó igazgató vezetése alatt működő jelmezkölcsönző üzemet. Ez a jelmezkölcsönző vállalkozás Magyarország legnagyobb kölcsönzője és nemcsak itthoni, hanem Ausztria és a Balkán államok jelmezsükségletét is ellátta. Azonkívül Amerikába és Németországba is kölcsönzött kosztümöket és jelmezeket. A jelmezkölcsönzőt a *Turul Szövetség Jelmezüzem Művészeti Szövetkezet* címen veszi át a kft., amelynek tagjai *Patkós György*, *Vértes Lajos*, ifjú *Fitos Vilmos*, szalonjai *Kiss Miklós*, és *Lévai Béla*. A szövetkezet ügyeit ifjú *Oláh Gusztáv* vezeti és a jelmez tervezésekben közreműködnek az Operaháztól ifj. *Márk Tivadar* a Nemzeti Színháztól *Nagyajtay Teréz* és *B. Kokas Klára*, aki a filmekhez szükséges jelmezeket tervezi.

NEM 2, HANEM 20 MILLIÓ

A *Matador-cég* legutóbbi közleményébe sajnálatos sajtóhiba csúszott, amit most helyesbítünk. A vállalat egyik legnagyobb idei attrakciója, a *Kolumbusz Kristóf* című színes francia monumentál-film ugyanis nem — mint írtuk — 2 millió, hanem 20 millió frank költséggel készült.

A MMOE FELHÍVÁSA TAGJAIHOZ

A Magyar Mozgóképzemengedélyesek Országos Egyesülete Elnöksége figyelmezteti — a legutóbbi felszólítása ellenére — még mindig tagdíjhátralékos tagjait, hogy a jövő hó elején megindulnak a behajtási eljárások. Felhívjuk tehát az összes érdekelt tagtársakat, hogy jövő hó 5-ig fizesse ki tartozását, nehogy saját hibájából, felesleges költségnek és kellemetlenségnek tegye ki magát. Elnökség.

Filmképkompozíció

A kompozíció elsősorban is valami teljesség, melyet szintézis által nyerünk: az az összetartó erő, mely értelmet ad az értelmetlennek, világosságot derít a homályra és rendet teremt a káoszban.

A filmkép, hogy szét ne hulljon, azonkívül, hogy értelmet kapjon, bizonyos elvek szerint *egységbe van foglalva, össze van komponálva*. Az ideális arányú filmképerkeret négy-szögletes mezejébe kell a képet megszerkeszteni, úgy azonban, hogy a lényeges, hatást jelentő elemek mindig világosan érvényre jussanak. Ezt elsősorban az elemek helyes kiválogatása és csoportosítása által érhetjük el, azonkívül az objektív élességének ráállításával, melynek éppen ezért a szerkesztésben jelentős szerep jut. A filmképkompozíció problémája tehát a szelektív és organizációs folyamaton túl fototechnikai kérdés is.

Mint minden alkotásban, úgy a képzőművészeti alkotásokban is már a legrégebb idők óta kezdve föllelhetők bizonyos szerkesztésbeli törekvések. A renaissance optikai-esztétikai szemlélete pedig a kompozíciót egyenesen öncéllá tette, mely a tömegeknek valamely geometriai alakzat szerint való csoportosításában, a színek arányos elosztásában, a legnagyobbfokú kiegyensúlyozottságban, tehát végeredményben a szimmetriában nyilvánult meg. A barokk már, felismerve a szín mellett a fény-árnyék hangulati értékét, annak alapos kihasználására, de legfőképp a mozgásábrázolás kompozíciós megoldására helyezi a fókuszot. Képei, annak ellenére, hogy telve vannak mozgalmassággal, mégis állóképek, mert a szervesen mozgó emberi testnek minden dinamizmusát csak egyetlen s a legjellemzőbb pillanatában ragadják meg.

A mozgásábrázolást tökéletesen csak a film tudta megvalósítani, mely a mozgást fázisokra bontja és a valóságnak megfelelően reprodukálja. A filmképszerkesztés problémája tehát tulajdonképpen a mozgás problémája és ennek megfelelően dinamikus jellegű. Felhasználhatja ugyan a statikus képkomponálás-adta lehetőségeket, azonban gyakran az időbeliség területére áttérve. Így például a kompozíció hiányos része, a kiegyenlítés vagy ellensúlyozás csak a következő képen nyer megoldást. A képek tehát nemcsak tartalmi, de formai tekintetben is csak egymás-

utániságuk által válnak teljessé.

Mióta Giotto felállította a térkomponálás elvét, a figurális képszerkesztés is jelentős fejlődésen ment keresztül. A perspektíva tanulmányozása következtében az ember és miliő viszonya mindinkább tisztázódik. A megoldást ezen a téren is a film hozta, mert a mozgásban lévő embernek a környezethez való viszonyát csak ez tudta tökéletesen megvalósítani. A filmképszerkesztésnek oda kell irányulnia, hogy e viszonyban rejlő művészi lehetőségeket teljes mértékben kiaknázza és a kifejezés szolgálatába állítsa.

Általában a legfőbb kompozíciós törvény az, hogy minden a kifejezésteljesség szolgálatába legyen állítva. Ez szabja meg a kép alakját, a tömegek és a fény-árnyék elosztását, egyáltalán annak külső megjelenési formáját. A rendestől való eltérés néha a kép alakjának a rendestől való eltérésében is megnyilvánul. A kifejezés néha ferde képsík alkalmazását teszi lehetővé, mely mindig valami abnormitást, excentricitást akar kifejezésre juttatni. Ennek mesteri alkalmazását legutóbb a Nagy keringő egyik jelenetében láttuk. A nagyközönség egy kerti ünepegy alkalmával a keringő-király, Strauss

muzsikájának a hatása alatt fékevesztett táncba kezd, mely szinte az extázisig fokozódik. Abban a pillanatban azonban, mihelyt az extatikus örömmámor következtében a lelkek egyensúlya felbillent, a rendező ezt már magának a képnek külső alakjában is érzékelteti azáltal, hogy a képet szintén fél-ebillenti és az elkövetkező feloldásig ferde képsíkot alkalmaz. Ez azonban csak kezdete azoknak a formatörekvéseknek, melyek a filmképet is végig fogják vezetni a stílus különböző izmusain.

A jelenkori szépségtörekvések inkább az érdekesre és váltakozatosra irányulnak, melyek egy pillanatig sem hagyják az érdeklődést lelohadni. Ezt a film is figyelembe veszi és tág teret ad az asszimetriának, azonkívül szereti a diagonális szerkesztést, mely leginkább tudja éreztetni a harmadik dimenziót. Mindent megengedhetőnek tart, mely a kifejezést elősegítheti, sőt még az objektív torzító lehetőségeitől sem riad vissza, ha a hatás azt megkívánja. A kaleidoszkopszerű film az eleve nemcsak a képek váltakozásának, de leginkább azok változatos fölépítésének köszöni, melyet a fény-árnyék játéka, a tömegek hullámozása és ritmikája biztosítanak. Mindez azonban még nem elég nekünk; a tér és vonalantázis bámulatos kombinációs lehetőségei sem elégítenek ki bennünket. Van egy eredendő gyengénk... Mesét is akarunk.

BORONKAY SÁNDOR

hang-
és
képanyag
a
legtökéletesebb

Pergő Képek. A Magyar Amatőr-film Szövetség hivatalos lapjának, a Pergő Képek című havi közlönynek augusztusi száma a következő érdekes képeket tartalmazza: Weiser Lajos dr.: A keskenyfilm az orvostudományban, Dranel E.: Helyreigazítás a „fémfilm” cikk ügyében, Bély Dénes: A keskenyfilm és a cserkészlet, Zimmermann Adolf: A mozcéltábla. Pályázatok, hírek és egyesületi közlemények egészítik ki a Pergő Képek legújabb számát.

Törölt kamarai tagok

A filmfőosztály választmánya f. évi július hó 21-én tartott ülésén az Alaprendelet 50. §. 3. pontja alapján az előadóművészek szakcsoportjából törölte: Muharary Vendelt, — a segédzsemetlyzet szakcsoportjából törölte az alábbi egyenruhás zenekari tagokat: Baán Rezsőt, Gondos Ferencet, Molnár Sándort, Patkós Istvánt, Szódi Lászlót.

EGY FILM UTÁN VILÁGSZTÁR

DEANNA DURBIN ÉLETRAJA

Deanna Durbin, családi nevén Edna Mae Durbin, az Universal tüneményes karriert befutott sztárja a kanadai Winnipegben látta meg a napvilágot 1922 december 4-én. Szülei angol származásúak, akik tíz évvel Deanna születése előtt vándoroltak ki az angliai Manchesterből Kanadába. Egy évvel Deanna születése után ismét vándorútra kelt a Durbin-család. Újabb költözködésüket Durbin papa egészségi állapota tette szükségessé, aki orvosi tanácsra hallgatva költözött át családjával a rideg éghajlatú Kanadából a kellemes klímájú délkaliforniai Los Angelesbe. Deanna gyermekkorra tulajdonképpen tehát itt kezdődik.

A kis Deanna Los Angelesben cseperedett fel s itt kezdte meg elemi iskolai tanulmányait is. Szépen hangzana, ha azt íránk, hogy különösképpen szerett iskolába járni, azonban ez nem felelt meg a teljes igazságnak. Egyes tantárgyakat kedvelt, mint pl. a történelmet és az irodalmat, a számtant viszont ki nem állhatta. Tevékeny részt vett már iskolai éveinek kezdetén az iskolai színdarabokban és az énekkarban. Ekkor kedvelte meg a görkorszolyázást is, amelyet a mai napig is előszeretettel úz. Jó úszó volt, az atlétika azonban nem vonzotta.

1935-tel köszöntött rá az akkor már 13 éves Deanna-re a sorsdöntő év. A hollywoodi Metro-Goldwyn-Mayer filmstúdió ez időben a „Gram” című film felvételein dolgozott, mely Madame Schuman-Heink élettörténetét vitte vászonra. A felvételek során szükségessé vált egy szopránhangú lányka szerepeltetése, akinek a főszereplő énekesnő gyermekéveit kellett megszemélyesíteni. A gyár százával próbálta ki az ismert jóhangú gyermekszínészeket, de egyiket sem találta megfelelőnek. A vállalat ekkor kiadta Jack Sherrilnek, az egyik legügyesebb hollywoodi ügynöknek a megbízást, hogy szerezzen egy megfelelő gyermekszereplőt. Jack Sherril lázas kutatásba kezdett, míg egy napon az egyik hölgyismerőse fel nem hívta a figyelmét egy kislányra, akit egy összejövétel alkalmával halott énekelni. Sherril nagyon kíváncsi lett az ismeretlenre, akit egy énektárnánónél látott meg először. Mondanunk sem kell talán, hogy a tehetséges kislány Deanna Durbin volt. A próbaéneklés után Sherril elragadtatással nyilatkozott Durbin pompás hangjáról s azonnal közölte a gyár vezetésével az eredményt. Újabb próbát kellett énekelni Deannának, ezúttal már a Metro-Goldwyn-Mayer igazgatója előtt, melynek eredményeképp a vállalat azonnal leszerződtette.

A készülőben levő film felvételei azonban megakadtak a főszereplő Ma-

dame Schuman-Heink váratlan betegsége folytán, majd mikor betegsége tartósabbá vált, végleg abba is maradtak. Hollywood üzletpolitikája nem ismer szentimentalizmust s miután Deanna-re már nem volt szükség, a gyár felbontotta szerződését. Ekkor úgy látszott, hogy Deanna karrierje kettétörik, mielőtt elindulhatott volna.

Közben a Metro egyik főtisztveselője, Rufus Le Maire az Universalhoz került s mikor a „Három kis ördög” című film felvételei időszerűek lettek, Le Maire

visszamelékezett a csillogó szemű kis Deanna-re és Joe Pasternak rendezője, Henry Koster útján le is szerződtette Deanna Durbin a film főszerepére.

Az Universal ennél a filmnél nem ki-mélt semmi költséget. Még a felvételek tartama alatt leszerződtette Eddie Cantor rádiórevújéhez Deannát s mire a „Három kis ördög” bemutatóra került, egész Amerika ismerte hangjáról a kis Universal-csalogányt. A darabra még mindnyájan emlékezhetünk, hiszen az év legátütőbb sikerű filmje volt. Deanna Durbin egy csapásra világsztár lett s ragyogó képességeit még a legrigorózusabb kritikusknak is el kellett ismernie.

Következő filmje a „100 férfi, egy kislány” volt, ugyancsak Henry Koster rendezésében s ugyanolyan hatalmas sikert aratott, mint az első darabja. „Szivek csalogánya” volt a harmadik Durbin-film. Ekkor már 15 éves volt Deanna. Ezt követően az „Első tavasz”-ban folytatta diadalmas útját az Universal-sztár. Ezekután jött a „Három kis angyal”, a híres Durbin-Pasternak-Koster triumvirátushoz méltó kivitelben.

Deanna Durbin ezévi legújabb filmje az „Érettségi után”, ezt még az őszi szezonban jelenteti meg az Universal a magyar közönség előtt — amely türelmetlenül és érthető izgalommal várja a világhíru Universal-sztár minden újabb filmjét

M. kir. Dohányjövődék

Szent
István
hétre

Nikotex minőségben is kapható!!

HIVATALOS RÉSZ

FILMCENZÚRA

BUDAPEST, IV. ESKÜ-TÉR 6 TELEFÓN: IRODA ÉS PÉNZTÁR 183-072, ELNÖK ÉS ÜGYV. ALELNÖK 183-073

Országos Mozcófényképvizsgáló Bizottság

295/1939. eln. szám.

(Megjelent a BUDAPESTI KÖZLÖNY 1939. augusztus 25-i, 192. számában.)

Az Országos Mozcófényképvizsgáló Bizottság 1939. évi augusztus hó 13-tól augusztus hó 19-ig tartott ülésein

a) nyilvános előadásra alkalmasnak találta:

1. **Baj van Hawaiban** (Hawaiin holiday) (Mozgóképzem. r. t.) hangos rajzfilm 1 felvonásban, a Walt Disney Corp. Ltd. filmgyárban 1938. évben készült, 235 m hosszú,

2. **Halálos szerelem** (Die Geliebte) (Ufa) hangos dráma 5 felvonásban, az Universum Film A. G. filmgyárban 1939. évben készült, 2670 m hosszú,

3. **Acélkaraván** (Union Pacific) (Paramount) hangos dráma 7 felvonásban, a Paramount filmgyárban 1939. évben készült, 3186 m hosszú,

4. **Hamburg** című, **A világtengerek kápuja** alcímű (Weltstrasse See Welthofen Hamburg) (Ufa) hangos kultúrfilm 1 felvonásban, az Universum Film A. G. filmgyárban 1939. évben készült, 393 m hosszú,

5. **20th. Century Fox hangos híradó XIII. évf. 34. sz.** (Fox tönende Wochenschau) (Fox) hangos riport 1 felvonásban, a Fox filmgyárban 1939. évben készült, 305 m hosszú,

6. **Az élet komédiásai — előzetes** (Idiot's Delight — Trailer) (Metro) hangos reklám 1 felvonásban, a Metro-Goldwyn-Mayer filmgyárban 1939. évben készült, 107 m hosszú,

7. **Hősök hőse** (Braves of the Braves) (Metro) hangos dráma 1 felvonásban, a Metro-Goldwyn-Mayer filmgyárban 1939. évben készült, 305 m hosszú,

8. **Kidd kapitány kincse** (Captain Kidd's treasure) (Metro) hangos dráma 1 felvonásban, a Metro-Goldwyn-Mayer filmgyárban 1939. évben készült, 265 m hosszú,

9. **Egy róka sok móka** (The fox hunt) (Mozgóképzem. r. t.) hangos, színes trükkfilm 1 felvonásban, a Walt Disney Corp. Ltd. filmgyárban 1938. évben készült, 215 m hosszú,

10. **Kanadai kutya ikrek** (Pluto's quintuplets) (Mozgóképzem. r. t.) hangos, színes rajzfilm 1 felvonásban, a Walt Disney Corp. Ltd. filmgyárban 1938. évben készült, 247 m hosszú,

11. **Befejezetlen szimfónia** (Unfinished symphonie) (Paramount) hangos kultúrfilm 1 felvonásban, a Paramount filmgyárban 1939. évben készült, 285 m hosszú,

12. **Francia mesevárak** című, **Kastélyok a Loire mentén** alcímű (Im Garten Frankreichs) (Ufa) hangos kultúrfilm 1 felvonásban, az Universum Film A. G. filmgyárban 1939. évben készült, 425 m hosszú,

13. **Ez Berry — előzetes** című, **Berry őrmester** alcímű (Sergeant Berry) (Walter Tibor filmkölc. váll.) hangos reklám 1 felvonásban, a Tobis Cinema filmgyárban 1939. évben készült, 100 m hosszú,

14. **Magyar világhíradó 808. sz.** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 263 m hosszú,

15. **Hétpécseletes titok** (Der Gouverneur) (Ufa) hangos színmű 6 felvonásban, a Terra filmgyárban 1939. évben készült, 2637 m hosszú,

16. **Week-End** című **Menjünk a szabadba** alcímű (Mickey's Trailer) (Mozgóképzem. r. t.) hangos, színes trükkfilm 1 felvonásban, a Walt Disney Corp. Ltd. filmgyárban 1938. évben készült, 232 m hosszú,

17. **Babamennysország** című, **Ezüsttávon holdsugár** alcímű (Wynken Blynken & Nod) (Mozgóképzem. r. t.) hangos, színes trükkfilm 1 felvonásban, a Walt Disney Corp. Ltd. filmgyárban 1938. évben készült, 232 m hosszú,

18. **Kaukázusi brigád** (La Brigade Sauvage) (Filmértékesítő kft.) hangos színmű 5 felvonásban, a Studios Paramount filmgyárban 1939. évben készült, 2424 m hosszú,

19. **Hadirepülők a tengeren** (Flieger zu See) (Ufa) hangos kultúrfilm 1 felvonásban, az Universum Film A. G. filmgyárban 1939. évben készült, 532 m hosszú,

20. **Kedves vendégek** (Donald's Nephews) (Mozgóképzem. r. t.) hangos, színes trükkfilm 1 felvonásban, a Walt Disney Corp. Ltd. filmgyárban 1938. évben készült, 212 m hosszú mozgófényképeket.

b) Előadásra alkalmasnak találta azzal, hogy csak úgynevezett keskeny mozgófényképezékben szabad bemutatni:

Tokisole című, **A fekete apáca** alcímű (M. F. I.) hangos, keskeny ismeretterjesztő 2 felvonásban a Tobis Melo filmgyárban 1937. évben készült, 805 m hosszú mozgófényképet.

c) Fellebbezés folytán a m. kir. belügyminiszter úr 57.122/1939. B. M. számú határozatával korlátozás nélküli engedélykiratot nyert:

Ultimátum (Harmonia filmipari kft.) hangos dráma 4 felvonásban, a Forrester Parant, filmgyárban 1938. évben készült, 2264 m hosszú mozgófénykép.

d) A bizottság nyilvános előadásra alkalmasnak találta, de tiltotta, hogy azon 16 évesnél fiatalabb korúak jelen lehessenek:

Ejjeli kaland (Faison un Rêve) (Hirsch és Tsuk) hangos vígjáték 4 felvonásban, a Viesonarts Films filmgyárban 1939. évben készült, 2084 m hosszú mozgófényképet.

e) Külföldre kivinni engedélyezte:

1. **Hazatért a Ruténföld** (M. F. I.) hangos riport 3 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 854 m hosszú,

2. **Ujszeged** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 27 m hosszú,

3. **A Kormányzó a Felvidéken** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 70 m hosszú mozgófényképeket.

Budapest, 1939. évi augusztus hó 19-én.

Dr. Sass Elemér s. k.
h. elnök,
művészeti tanácsos.

Lapszemle:

MAGYAR ÚJSÁG. 1939. VIII. 31. Napi 16 órát dolgoztatnak a mozikatárítónökökkel.

A MAI NAP. 1939. VIII. 31. Beszélgetés a Metro legújabb dramaturgjával.

NEMZETI SPORT. 1939. VIII. 25. Amerikai és angol szemle.

PESTI NAPLÓ. 1939. VIII. 25. *Kusinszky Endre: Gondolatok a magyar filmgyártás betegygya mellett.* — *Hollywoodtól Párisig.*

FÜGGETLENSÉG. 1939. VIII. 27. Film készül a „Földindulás”-ból.

PESTI HIRLAP (KÉPES VASÁRNAP). 1939. VIII. 27. *Mozmagyságok mellékkeresete.*

KIS ÚJSÁG. 1939. VIII. 27. *Chaplin megkezdte új filmjének felvételét.*

KÉPES KRÓNKA. 1939. IX. 3. *Megyeri Ella lidói Képes Krónikája.* (6 képpel). — *Film ... Film ... Film ...* (7 képpel).

FILM, SZINHÁZ, IRODALOM. 1939. VIII. 30. (h. a.): *Felfedező körút a falú végén, a kurta kocsmában.* (3 képpel).

AZ EST. 1939. IX. 1. *Kinos bonyodalom az Egyesült Államokban francia filmek állítólagos becsmépzése miatt.* (New York.) — (e.): *Kaján történet egy csodaautóról.*

TOLNAI VILÁGLAPJA. 1939. VIII. 30. *Conrad Veidt, az autogramosztás rekordere.* (Az angol televíziós színpad új csillagai.) — *Az angol filmcenzúra érdekes rendelete: (A kiskorúaknak nem szabad halált látniuk a filmen.)*

SZAKMAI CÍMTÁR

- Adler Ferenc moziberendezés és moziképviselet**, VII., Erzsébet-körút 9—11. Tel.: 149—431.
- Agfaphotó**, V., Nádor-u. 12. T.: 110—190, 124—194.
- Alfa film**, VII., Erzsébet krt. 8. Telefon: 144—808, 140—028.
- Arany filmduccio**, VIII., Dankó-utca 22. Tel.: 149—489.
- Atelier film**, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 333—736. Raktár a házban.
- Aurora film**, VII., Rákóczi-út 4. Tel.: 136—036.
- Balogh—Orbán**, VII., Hársfa-utca 6. Tel.: 132—940.
- Beregi Ernő adm. szerv. iroda**, V., Tátra-utca 15/b. Telefon: 311—537.
Cinema, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 337—570. Raktár a házban.
- Continental film**, VII., Rákóczi-út 12. Tel.: 133—532. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8.
- Csepregy film**, VII., Erzsébet-krt. 9—11. Tel.: 141—200.
- Deák film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 136—635. Raktár a házban.
- Diatyp laboratórium**, VII., Rottenbiller-u. 19. Tel.: 145—304.
- Eco film**, VII., Rákóczi-út 12. Telefon: 342—976. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 342—984.
- Electra film**, XIV., Thököly-út 21. Tel.: 337—578.
- Elektrik kinotechnikai vállalat**, vetítógépek, hangleadók készülékek, vetítosznek stb. legnagyobb raktára, VIII., Röck Szilárd-u. 18. Tel.: 344—782.
- Engel Fülöp**, V., Sas-u. 7. Tel.: 184—005.
- Farkas J. M.** VIII., József-körút 19. Tel.: 132—805.
- Fehér Endre**, VII., Erzsébet-körút 9—11. Tel.: 135—696.
- Filmatyp laboratórium**, XIV., Szentés-u. 60. Tel.: 296—371.
- Filmcenzura**, IV., Eskü-tér 6. Tel.: 183—072, aleln.: 183—073.
- Filmexpress kft.**, VII., Erzsébet-körút 9. Tel.: 133—671, 133—672.
- Filmértékesítő**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 333—797.
- Filmfotó üzem**, VIII., Röck Szilárd-u. 11. Tel.: 130—805.
- Filmkamara**, VI., Bajza-u. 18. Telefon: 113—305, 116—977.
- Filmservice**, VII., Erzsébet-körút 9—11. T.: 144—888, 136—888.
- Fox film**, VIII., Rákóczi-út 9. Tel.: 139—437, 131—658. Raktár: VI., Liszt Ferenc-tér 6. Tel.: 139—437, 131—658.
- Gevaert**, V., Deák Ferenc-tér 3. Telefon: 180—318.
- Grawatsch Ottó**, VIII., József-körút 71. Tel.: 145—193.
- Güttler Antal**, lásd: Palatinus film.
- Gyimesy Kásás Ernő**, a MAGYAR FILM kiadóhivatali főnöke, XIV., Semsey Andor-u. 5. Tel.: 499—752.
- Hajdu film** XIV., Gyarmat-utca 39. Tel.: 279—999.
- Hamza film**, XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297—999.
- Hangosfilmgyártó kft.**, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 144—808.
- Harmonia film**, VII., Akácfa-u. 7. Tel.: 135—287. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 142—984.
- Hausz Mária**, VII., Erzsébet-krt. 9—11.
- Hébel Gyula szállító**, VI., Váci-ut 1. Tel.: 115—947.
- Helikon filmvállalat**, VIII., Röck Szilárd-utca 24. Tel.: 133—705. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8.
- Hermes film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 140—028.
- Hirsch és Tsuk**, VII., Dohány-u. 42. (Kamara mozi) Tel.: 143—835 és 144—027.
- Hunnia filmhelyező irodája**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 132—828, 132—888.
- Hunnia filmgyár Rt.** (Filmipari Alap), XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297—999, 297—622, 297—065, Bingert János dr. ig.: 296—060.
- Ibusz filmszállítás és kölcsönzés**, V., Bálvány-u. 2. Tel.: *180—876.
- Kamara**, VI., Bajza-u. 18. Tel.: 113—305, 116—977.
- Kárpát film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 340—350. Raktár a házban.
- Kino film**, VIII., Röck Szilárd-u. 20. Tel.: 136—942. Raktár a házban.
- Kodak**, V., Báthory-u. 6. Tel.: 114—158, 114—184.
- Kovács és Faludi laboratórium**, XIV., Gyarmat-u. 35. Tel.: 297—855. Synchron műterem: XIV., Gyarmat-u. 49/b. Tel.: 297—487.
- Kormos Miklós filmvállalata**, VII., Erzsébet körút 9—11. III. 5. Tel.: 133—036.
- Kovács Emil és Társa**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 145—948. Raktár a házban.
- Központi filmkezelő**, VII., Erzsébet-körút 9—11. Tel.: 144—363, 139—990.
- Krupka filmgyár és laboratórium**, XIV., Bácskai-u. 29/b. Tel.: 496—741.
- Kultúr film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 137—438.
- Lajta Andor**, XIV., Thököly-út 75. Tel.: 297—076.
- Lux film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 143—195. Raktár a házban.
- MAGYAR FILM**, VI., Bajza-utca 18. Tel.: 113—305, 116—977.
- Magyar Film Iroda RT.**, IX., Könyves Kálmán-körút 15. Tel.: 146—346, este 7 óráttal reggel 9 óráig, valamint vasár- és ünnepnap: 146—343, játékfilmgyártás: 146—342, színészöltözők: 140—727, Inkey Tibor fényképész: 135—949, feliratkészítő üzem: 139—211. Híradókiadás: VIII., Szentkirályi-u. 25. Tel.: 145—510. Fényképezem: VIII., Sándor-u. 5-7. Tel.: 145—510. Filmkölcsönző-osztály: VII., Erzsébet-krt. 45. Tel.: *138—916.
- Magyar Film Otthon**, VI., Eötvös-u. 25/b. Tel.: 122—463.
- Magyar Irók Filmje Rt.**, XIV., Gyarmat-utca 39. Tel.: 297—999.
- MMOE**, VIII., Csokonay-u. 10. Telefon: 136—005.
- Matador film**, VIII., Sándor-tér 2. Tel.: 132—774. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349—414.
- Mester film**, XIV., Thököly-út 116. Tel.: 296—269.
- Metro-Goldwyn-Mayer**, VIII., Sándor-tér 3. Tel.: 144—424, 144—425. Raktár a házban.
- Milo film**, VII., Erzsébet-körút 9—11. Tel.: 130—700.
- Mozgóképzési Rt. kölcsönosztálya**, VII., Akácfa-u. 4. Tel.: 144—487, 144—488. Raktár: VIII., Kun-u. 12. Tel.: 144—486.
- Magyar Mozgófénykép-gépezők Országos Egyesülete**, VII., Rákóczi-út 50. Tel.: 337—598. (D. u. 2—4)
- Művészfilm**, VII., Rákóczi-út 40. Tel.: 340—397. Raktár a házban.
- New York kávéház**, VII., Erzsébet-körút 9—11. Tel.: 131—980, 131—981.
- Objectiv film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 330—793.
- Oktatófilm kirendeltség**, VIII., Csepregy-u. 4. Tel.: 330—926.
- Oláh György gépészmérnök**, a Zeiss Ikon A. G. mozigépeinek képviselője, VIII., Röck Szilárd-u. 20. Tel.: 349—933.
- OMME**, VIII., Csokonay-u. 10. Telefon: 143—013.
- Orbán—Balogh**, VII., Hársfa-u. 6. Tel.: 132—940.
- Pacséry László**, XII., Királyhágó-utca 16.
- Pajor Ferenc**, VII., Munkás-u. 3/b. Telefonhívó: 144—087.
- Palatinus film**, VI., Erzsébet-krt 9—11. Tel.: 145—411, 145—112.
- Palló film kft.**, VII., Rákóczi-út 12. Tel.: 133—532. Raktár a házban.
- Papp Béláné és Társa betéti társaság**, VII., Erzsébet-krt. 9—11. Tel.: 138—031.
- Paramount film**, VIII., Rákóczi-út 59. Tel.: 134—437, 140—522. Raktár a házban.
- Pásztor film**, VIII., Rákóczi-út 9. Tel.: 337—596.
- Pátria film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 140—625. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349—414.
- Pegasus film**, VII., Erzsébet-körút 7. sz. Tel.: 136—463.
- Petsman Ferenc**, VIII., Mária-u. 19. Tel.: 136—449.
- Petsman László**, VI., Teréz-körút 3. Tel.: 112—890. Csillaghegy: 163—429.
- Pflumm Tibor dr. filmkölcsönzővállalata**, VII., Erzsébet-körút 9—11.
- Photophon film**, VII., Erzsébet-krt 8. Tel.: 336—635.
- Phöbus filmkölcsönző**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 131—562. Raktár a házban.
- Pictura film**, XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297—999.
- Prizma film**, VI., Andrássy-út 68. Tel.: 122—345.
- Projectograph**, VIII., Rákóczi-tér 11. Tel.: 132—201.
- Radó István**, VI., Andrássy-út 68. Telefon: 122—345.
- Reflektorfilm**, VIII., Sándor-tér 4. Tel.: 142—529. Raktár: VIII., Röck Szilárd-u. 20. Tel.: 140—722.
- Rex film**, VII., Erzsébet-körút 8. Telefon: 131—562. Raktár a házban.
- Schilling Gyula**, VII., Rózsa-u. 33. Tel.: 141—009.
- Seidl és Veress laboratórium**, XIV., Thököly-út 61. Tel.: 297—775.
- Simonyi Vilmos mérnök**, a MMOE szakértője, XI., Fehérvári-út 147. T.: 257—110.
- Sláger film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 143—195. Raktár a házban.
- Standard film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 333—797.
- Star filmgyár**, VI., Vilmos császár-út 53. Tel.: 113—036. Gyártelep: II., Pasaréti-út 122. Tel.: 164—287.
- Székely Sándor mérnök**, az OMME szakértője, V., Pozsonyi-út 40. Tel.: 292—506.
- Szenásy-Macskássy színes trükkfilmek**, IV., Múzeum-körút 1/b. Tel.: 380—027.
- Takács film**, XIV., Thököly-út 116. Tel.: 296—125.
- Tobis film**, VII., Erzsébet-körút 16. Tel.: 143—411.
- Telefongyár R. T.**, XIV., Hungária-körút 126—128. Tel.: 297—930.
- Turul Szépműves Filmgyártó és Filmterjesztő Szövetkezet**, VIII., József-körút 35. Tel.: 330—766.
- Turul Szövetség Szépműves B. E.** vetítő mozgalmi törzs, VIII., Röck Szilárd-utca 20.
- Ufa film**, IV., Kossuth Lajos-u. 13. Tel.: 133—858. Raktár a házban. Telefon: 389—036.
- Ungár Sándor filmkölcsönző**, VIII., Sándor-tér 2. Tel.: 132—774. Raktár: VIII., Népszínház-utca 19. Tel.: 349—414.
- Universal film**, VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 138—447, 138—448. Raktár a házban.
- Váci Dezső**, a MAGYAR FILM f. szerkesztője, Magyar Film Iroda, IX., ker. Könyves Kálmán-körút 15. Tel.: 139—211. Lakás: VIII., Üllői-út 42. Tel.: 136—386.
- Vitagraph**, VII., Erzsébet-krt. 34.
- Wamoscher Béla dr. filmvállalata**, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 137—438.
- Warner Bros. First National**, VIII., József-krt. 30—32. Tel.: 132—590, 142—464. Raktár: VIII., Népszínház-u. 13. Tel.: 144—317.
- Zeneszerzők Szövetsége**, IV., Gerlóczy-u. utca 3. Tel.: 189—306.